

Framtidens Karriär Socionom



Coronapandemin har genererat en social skuld

5 I socialtjänsten har coronapandemin medfört ett allt mer digitalt arbetssätt samtidigt som det viktiga fysiska mötet med klienten fått stryka på foten. Heike Erkers, Akademikerförbundet SSR, anser att vi under våren byggt upp en stor social skuld.

Nya socialtjänstlagen stärker brukarna och evidensen

6 Regeringens utredare Margareta Winberg har presenterat sitt slutbetänkande om nya socialtjänstlagen. Den innehåller ett tydligt jämställdhetsperspektiv, ett ordentligt lagfäst förebyggande perspektiv samt en ökad betoning på tillgänglighet.

Effektiviserar för socialsekreterare och medborgare

16 De tydligaste digitaliseringstrenderna i socialtjänsten är automatisering, förändringsledning och digitala medborgartjänster. När socialtjänsten ser över sina arbetssätt och analyserar sina effektiviseringsmöjligheter, kan socionomer avlastas i vardagen.

Högskoleutbildning för yrkesverksamma våren 2021

Vidareutbildningar i socialt arbete för socionomer

- Sorg, förlust och kris – psykosocialt stöd när livet är hotat, 7,5 hp
- Socialt arbete och tillämpning av psykologiska teorier i missbruksbehandling, 15 hp
- Att arbeta med barn och unga på HVB, 7,5 hp
- Psykisk ohälsa hos barn och unga, 7,5 hp
- Högskoleutbildning i LSS, 7,5 hp
- Socialrätt för arbetsledare, 7,5 hp
- Att leda arbetet om våld i nära relationer – ansvar, ledarskap och organisation, 3 hp
- Handledarutbildning i psykosocialt arbete, 45 hp
- Krissamtal med barn som bevittnat våld i sina familjer – arbetsmodellen Trappan, 7,5 hp
- Ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer, 30 hp
- Kreativa metoder – i handledning och för individ- och grupputveckling, 7,5 hp
- Det lilla barnet – fördjupningskurs för socionomer i de första årens psykologi, 7,5 hp
- Att möta blivande och nyblivna föräldrar med barn, 7,5 hp
- Familje- och relationsorienterad psykoterapiutbildning, 45 hp

Uppdragsutbildningar kan även skräddarsys med möjlighet till högskolepoäng i olika omfattning och undervisningsintensitet. Våra kurser ger fördjupade teoretiska och praktiska kunskaper och ger en tydlig koppling till de dagliga arbetsuppgifterna.

Läs mer på www.esh.se/uppdrag

Vid Ersta Sköndal Bräcke högskola anordnas utbildning på grundnivå och avancerad nivå i vårdvetenskap och socialt arbete. Vi har även utbildning i teologi och kyrkomusik samt forskarutbildning inom området Människan i välfärdssamhället. Vår uppdragsutbildning vänder sig till yrkesutövare och utgår från ett helhetsperspektiv på människan. Ersta Sköndal Bräcke högskola finns i Stockholm och Göteborg.



Akademikerförbundet SSR

7 av 10 socionomer

är redan med



Det förebyggande arbetet måste prioriteras

Coronapandemin har varit en katalysator för digitaliseringen, men samtidigt har det viktiga och många gånger helt avgörande fysiska mötet med klienten fått stryka på foten. Heike Erkers, Akademikerförbundet SSR, anser att vi har byggt upp en social skuld som bör tas på minst lika stort allvar som vårdskulden.

9 av 10 socionomer anser att kvaliteten på socialtjänstens arbete försämras i kommuner med stora underskott, och det finns risk att kommunerna skjuter problemen framför sig. Socionomerna är också enliga om att coronapandemin har ökat den psykiska ohälsan samt att våld i nära relationer har ökat. Det förebyggande sociala arbetet måste nu prioriteras.

Översynen av socialtjänstlagen är klar och regeringens utredare har presenterat sitt slutbetänkande. Det innehåller ett tydligt jämställdhetsperspektiv, ett lagfäst förebyggande perspektiv samt en ökad betoning på tillgänglighet. Men lagförslaget saknar utökade möjligheter att erbjuda insatser för barn

där vårdnadshavarna säger nej samt att ge socialsekreterare beslutsrätt i individärenden.

Sjukvårdskurator blev den 1 juli 2019 ett legitimerat yrke och det finns ett stort intresse bland socionomer att arbeta som sjukvårdskurator. Vi belyser möjligheterna att arbeta som kurator inom hälso- och sjukvården.

Barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020. Hur påverkar den socialtjänstens arbete med barn och unga?

Nätverket Sociala frågan har varit delaktiga i frågeställningarna i Framtidens Karriär – Socionoms undersökning. Vi kommer att publicera fler resultat från undersökningen under hösten 2020.

Fortsätt höra av er till oss med förslag på artiklar och intervjupersoner eller hur vi på andra sätt kan uppmärksamma socionomers viktiga insatser i samhället!

*Trevlig läsning!
Redaktionen*

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Socionom

- 4 Den psykiska ohälsan och våld i nära relationer har ökat
- 5 Coronapandemin har genererat en social skuld
- 5 Viktigaste sociala frågorna just nu enligt socionomer
- 6 Nya socialtjänstlagen stärker brukarna och evidensen
- 7 Nya socialtjänstlagen behöver kompletteras
- 8 Underskott riskerar skapa social skuld för kommuner
- 8 Psykiatireformen 25 år senare
- 10 Mäns våld mot kvinnor – ständigt angelägen fråga för socionomer
- 11 Beroende och psykisk ohälsa ställer krav på behandlingen
- 12 Sjukvårdskurator – den psykosociala pusselbiten i en medicinsk värld
- 14 Skyddade boenden med barnrättsperspektiv
- 15 Utrymme för tolkningar när barnkonventionen tillämpas
- 16 Digitalisering effektiviserar för socialsekreterare och medborgare
- 16 Katalysator för socialtjänstens digitalisering
- 17 Coronapandemin har satt fart på digitaliseringen
- 17 SBU-rapport pekar på behov av stödinsatser
- 18 Socialrättslig kompetens ökar tryggheten för socionomer
- 18 Efterfrågade vidareutbildningar och fortbildningar
- 19 Socionomkonsulter tillför extern kompetens och erfarenhet
- 20 Eldsjälar under covid-19
- 20 Kräver förbättring av äldreboenden
- 21 Skolkurator 2.0
- 21 Ett stegvis lärande för livet

Presenterade företag och organisationer

- 22 Socialtjänsten i Norrtälje kommun
- 22 aMHigo utredningar och boenden
- 23 Diakon i Svenska kyrkan
- 23 Kuratorsenheten i Region Sörmland
- 24 WeMind HVB
- 24 Socionomkraft
- 25 Enhet för socialt arbete på Karolinska Universitetssjukhuset
- 26 Bitoreq digitalisering och robotisering
- 26 Adonia Omsorg
- 27 VoB Syd
- 27 Barns rätt i skyddat boende, Sveriges Stadsmissioner och Bris

**Framtidens Karriär nr 6
september 2020**

Produceras av NextMedia.

nextmedia

Tidningen finns även på:
www.socionomkarriar.se

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

SKRIBENTER Anette Bodinger Larsson, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Marianne Sjöberg, Annika Wihlborg **FOTOGRAFER** Mats Engfors, Gonzalo Irigoyen, Johan Klinthammar, Mia Lewell, Ulrich Schulte

GRAFISK FORM Stellan Stål **OMSLAGSFOTO** Mats Engfors

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot socionomer, psykologer, sjuksköterskor och läkare.

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Telefon: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

**FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS
KARRIÄR – SOCIONOM, VAR VÄNLIG KONTAKTA:**

Niklas Engman, E-post: niklas.engman@nextmedia.se,
Telefon: 08-661 07 90, Mobil: 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SOCIONOMKARRIAR.SE

Vill du forska i socialtjänsten?

Läs mer och ansök till forskarskolan för yrkesverksamma i socialtjänsten
mellan 1 december 2020 och 1 mars 2021 på forskarskolanfys.se

Coronapandemin ökar den psykiska ohälsan

Nästan alla socionomer anser att den psykiska ohälsan redan har eller kommer att öka till följd av distanseringen och isoleringen under coronapandemin. Det är främst unga, äldre och våldsutsatta kvinnor som drabbas.

PSYKISK OHÄLSA

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Undersökningsresultatet bekräftar att det finns en stark oro bland många socionomer för hur exempelvis gymnasieelever, äldre och våldsutsatta kvinnor drabbas av isoleringen och distanseringens sociala effekter, säger Marcus Sjöberg, biståndshandläggare i äldreomsorgen i Stockholms Stad och ordförande för Akademikerförbundet SSR i Stockholms Stad.



Marcus Sjöberg, ordförande för Akademikerförbundet SSR i Stockholms Stad.

Han tror att många drar sig för att kontakta socialtjänsten mitt under pågående pandemi. När pandemin klingar av kommer därför många att ta kontakt med socialsekreterare för att få hjälp med effekterna av distanseringen.

Gymnasieelever och äldre

– När gymnasieskolorna införde distansundervisning i våras såg många kuratorer en ökad risk för psykisk ohälsa bland elever med svåra hemförhållanden. Många biståndshandläggare vittnar om att isoleringen bland äldre kan ge allvarliga konsekvenser på deras psykiska hälsa. Fler äldre tackar nej till hjälp från hemtjänsten av rädsla för smittspridning. Det skapar förstås oro hos biståndshandläggarna när äldre känner sig tvingade att tacka nej till hjälp de behöver, säger Marcus Sjöberg.

Den viktigaste åtgärden just nu är, enligt Marcus Sjöberg, att kommuner prioriterar det förebyggande sociala arbetet när de planerar budgeten för 2021.

– Det förebyggande arbetet är en av det sociala arbetets viktigaste grundbultar. Om neddragningar görs riskerar det arbete som hittills gjorts att raseras. Politikerna behöver lyssna till socionomer som har daglig kontakt med utsatta människor. De kan bedöma mot vilka grupper man bör rikta särskilda insatser för att hantera pandemins följdverkningar, säger Marcus Sjöberg.

Förebyggande arbete

– Undersökningsresultatet förvånar mig inte. Många socialsekreterare lyfter en oro kring att man inte når klienterna på samma sätt som tidigare. Det är inte heller förvånande att våld i nära relationer ökat. Arbetslöshet, isolering och osäkerhet skapar oro, ångest och frustration som i vissa familjer kan ta sig uttryck i våld, säger Dalia Eid, le-

darskapsstrateg i Nyköpings kommun och styrelseledamot i Vision.

För att hantera den nuvarande situationen måste kommunerna prioritera det förebyggande sociala arbetet och tänka kreativt om att hitta nya sätt att nå ut till de berörda grupperna.

– Nära samverkan mellan samhällsaktörer är viktigare än någonsin. Det är också avgörande att verksamheter inte ställs in helt på grund av pandemin. Socialtjänsten behöver hitta nya sätt att tillgängliggöra stöd och bemöta psykisk ohälsa hos bland annat seniorer, utsatta kvinnor och familjer, säger Dalia Eid.

Stöd till utsatta kvinnor

– Socialtjänsten behöver prioritera skydd och stöd för utsatta kvinnor och barn. Den uppsökande verksamheten

Foto: Vision

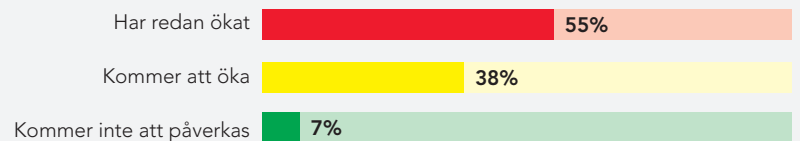


Dalia Eid, ledarskapsstrateg i Nyköpings kommun och styrelseledamot i Vision.

behöver utökas på ett så säkert sätt som möjligt. Man behöver även säkerställa resurserna till kvinnojourer och ge dem möjlighet att nå ut på nya sätt, exempelvis via digitala kanaler, avslutar Dalia Eid.

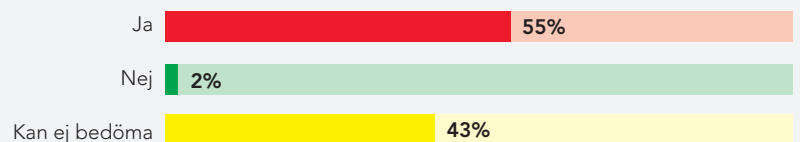
VAD ANSER DU OM DEN PSYKISKA OHÄLSAN UNDER PANDEMIN?

Vad anser du om den psykiska ohälsan med tanke på distanseringen och isoleringen under coronapandemin? Den psykiska ohälsan...



HAR VÅLD I NÄRA RELATIONER ÖKAT I SAMBAND MED PANDEMIN?

Anser du att våld i nära relationer har ökat i samband med distanseringen och isoleringen under coronapandemin?



Om undersökningen: Undersökningen genomfördes mot ett slumpmässigt urval av socionomer i Sverige 1–7 september 2020. Över 600 socionomer har svarat. Statistisk felmarginal 2,5–4 procentenheter.

VÅRA KONSULTERS KOMPETENS
ÄR NYCKELN TILL FRAMGÅNG

Bli en av Oss idag!

Bemannia
RÄTT PERSON DIREKT

Coronapandemin har genererat en social skuld

I socialtjänsten har coronapandemin medfört ett allt mer digitalt arbetssätt. Samtidigt har det viktiga och många gånger helt avgörande fysiska mötet med klienten fått stryka på foten. Akademikerförbundet SSR:s förbundsordförande Heike Erkers anser att vi under våren byggt upp en social skuld som bör tas på minst lika stort allvar som vårdskulden.

CORONAPANDEMIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Pandemin har under våren haft en dramatisk påverkan på socialsekreterarnas vardag, inte minst i Stockholm, som varit särskilt hårt drabbat. För klienternas del ställdes många behandlingar och liknande som kräver fysisk närvaro in under våren. Det optimala

fysiska klientmötet har helt enkelt inte kunnat genomföras, säger Heike Erkers.

Socialt arbete förlorat

Även om pandemin bidragit till att skynda på utvecklingen och tillämpningen av digitala arbetssätt anser Heike Erkers att en viktig del av det sociala arbetet gått förlorat när samtliga klientmöten skett på distans.

– Utvecklingen bygger ju på att klienterna har tillgång till rätt teknisk

POLITIKERNA BEHÖVER

lyssna på professionen, de har i allmänhet god inblick i vilka resurser och åtgärder som krävs

utrustning. Att låna en dator på biblioteket och öppet prata om känsliga frågor med sin socialsekreterare fungerar ju inte, säger hon.

Många socialsekreterare upplever att sociala problem fallit under radarn under våren.



Heike Erkers, förbundsordförande för Akademikerförbundet SSR.
Foto: Magnus Länje

– De utsatta har blivit än mer utsatta, som kvinnor och barn som utsätts för våld i hemmet eller är utsatta på något annat vis. Samtidigt har antalet orosanmälningar minskat på många håll, säger Heike Erkers.

Ta sociala skulden på allvar

Hon anser att politiker behöver ta den sociala skuld som byggts upp under coronavåren på största allvar. I de kommuner där kostnaderna riskerar att öka, som för försörjningsstöd när

fler blir arbetslösa, finns det en risk att man drar ner på områden som förebyggande arbete eller utsatta barn.

– Vi befinner oss i en situation som ställer väldigt höga krav på socialtjänstens verksamhet där socialtjänsten exempelvis får möta helt nya grupper i spåren av den ökande arbetslösheten. Politikerna behöver lyssna på professionen, de har i allmänhet god inblick i vilka resurser och åtgärder som krävs för att hantera situationen, nu och framöver, säger Heike Erkers.

Viktigaste sociala frågorna just nu enligt socionomer

Socionomerna har angivit de viktigaste sociala frågorna just nu som måste åtgärdas. Ensamheten och isoleringen för äldre och andra riskgrupper, psykisk ohälsa bland barn och våld i nära relationer är bland de vanligaste förekommande svaren.

VIKTIGASTE SOCIALA FRÅGORNA

TEXT MARIANNE SJÖBERG

Socionomer runt om i Sverige svarade på den här öppna frågan i vår undersökning 1–7 september 2020 "Vilken är den/de viktigaste sociala frågan/frågorna just nu som du anser måste åtgärdas?".

Ensamhet och isolering

Att ensamhet påverkar den psykiska hälsan vet vi sedan tidigare. I och med distansering och karantän är det ett stort

problem för äldre och andra riskgrupper. Vi behöver hitta sociala sammanhang som känns meningsfulla och som kan genomföras under rådande omständigheter. Personer med begränsat socialt nätverk behöver också få tillgång till aktiviteter, dels för personens eget bästa, men också för att avlasta anhöriga.

Arbetslöshet kan bli början på en nedåtgående spiral där hemlöshet och fattigdom kan bli följden. Bostadslöshet kan leda till att man hamnar i en svart bostadsmarknad med höga boendekostnader och osäkra kontrakt. Detta påverkar både enskilda och barnfamiljer.

Psykisk ohälsa hos barn och barns utsatthet

Många barn lider av psykisk ohälsa i Sverige idag. Anledningarna är många: stress, utanförskap, trassliga familjeförhållanden och ensamhet i och med distansundervisning, och fysiska aktiviteter som ställts in. Det är viktigt att ta hand om alla ungdomar så att de blir delaktiga och aktiva i vårt samhälle. De behöver föräldrar som sätter grän-

ser, men som framför allt är engagerade och närvarande i sina barns liv.

STORA DELAR AV välfärden behöver rustas upp. Vi behöver bli duktigare på förebyggande arbete riktat mot barn och familj.

Barn och unga med psykisk ohälsa måste få hjälp snabbt. Det behövs

bättre samarbete mellan socialtjänsten och BUP. Barnens rättigheter måste tas tillvara. Exempelvis ska föräldrarna gå med på insatser som är bäst för barnet. "Alldeles för många barn far illa."

Våld i nära relationer

Hur kan man få insyn i familjer där våld förekommer i coronatider? Man vill ta fram metodstöd kring att rutinmässigt fråga om våld i nära relationer. Hedersproblematiken för både flickor och pojkar behöver belysas.

Förebyggande arbete

Stora delar av välfärden behöver rustas upp. Vi behöver bli duktigare på förebyggande arbete riktat mot barn och familj. Det behövs en mer omfattande omsorg för alla utsatta grupper av människor. Fokus ska ligga på råd, stöd och behandling. Mer resurser till socialtjänsten behövs för att kunna möta de mest utsatta.

Utan att politiker ser behovet är det mycket svårt att få till en förändring av de viktigaste sociala frågorna idag.

VIKTIGASTE SOCIALA FRÅGORNA

Viktigaste sociala frågorna idag

1. Ensamhet och isolering
2. Hemlöshet, arbetslöshet, fattigdom
3. Psykisk ohälsa hos barn
4. Barns utsatthet
5. Våld i nära relationer
6. Hedersproblematik
7. Förebyggande arbete
8. Rätt politiska beslut

Nya socialtjänstlagen stärker brukarna och evidensen

Översynen av socialtjänstlagen är klar och regeringens utredare Margareta Winberg har presenterat sitt slutbetänkande. Den nya socialtjänstlagen innehåller bland annat ett tydligt jämställdhetsperspektiv, ett ordentligt lagfäst förebyggande perspektiv samt en ökad betoning på tillgänglighet.

NYA SOCIALTJÄNSTLAGEN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Vår ambition är att Socialtjänstlagen efter översynen ska vara en ramlag som håller över tid och genom samhällsförändringar. Socialtjänstlagen har förändrats successivt sedan den kom för drygt fyrtio år sedan. En av utredningens uppgifter var därför att se över lagens struktur och konstruktion, förutom lagens materiella innehåll. I våra ändringsförslag ger vi kommunerna stort utrymme att själva avgöra exakt hur lagen ska tillämpas, säger Margareta Winberg.

– Vi föreslår att hela socialtjänstens verksamhet ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Det kan i sin tur leda till förbättrade möjligheter att kvalitetssäkra och förutse resultatet av socialtjänstens verksamhet. Vi föreslår även att socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen bör skrivas in i plan- och bygglagen, vilket innebär att kommuner också ska ta särskild hän-



Margareta Winberg,
regeringens särskilda
utredare.
Foto: Sören Andersson

syn till sociala aspekter och integration i sin samhällsplanering, säger Margareta Winberg.

Förtydligt barnrättsperspektiv

I samband med översynen av socialtjänstlagen har utredarna sett över lagens språk och struktur. Resultatet är en modernare och mer lättöverskådlig struktur och en enhetligare begrepps-användning som gör det lättare att förstå och hitta rätt i lagtexten.

– I den nya socialtjänstlagen stärker vi barnens rätt. Vi har förtydligt barnrättsperspektivet genom att definiera begreppet ”barnets bästa”. Vi reglerar

att barn ska ha rätt till information, och att man måste förvissa sig om att barnet har förstått den information de får, till exempel vid barnrättsärenden. Tidsramen för uppföljning av ett barns situation förlängs också från två till sex månader, säger Margareta Winberg.

Slopade biståndsbedömningar

Ytterligare en förändring är att det förebyggande och evidensbaserade sociala arbetet regleras i lag. Lagen talar om att samverkan i det förebyggande arbetet ska ske med andra myndigheter och aktörer, men exakt hur samverkansformen ska se ut är upp till varje kommun.

En förändring som hon tror kommer att välkomnas av många är slopade biståndsbedömningar. Tanken är att de slopade eller förenklade biståndsbedömningarna ska göra det möjligt för klienten att själv kontakta en utförare och be om hjälp, utan att utredas innan.

– Kommunerna avgör själva vilka ärenden en medborgare kan få hjälp med direkt utan att bli utredd. Det sänker tröskeln för individer att ta kontakt med socialtjänsten och spar tid och

VI FÖRESLÅR ATT hela socialtjänstens verksamhet ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet

pengar för socialtjänsten. Den tiden kan istället användas till förebyggande arbete och mer kvalificerade ärenden. Vi föreslår inte att den traditionella biståndsbedömningen tas bort. Istället bör det nya, insats utan biståndsbedömning, betraktas som ett viktigt komplement, säger Margareta Winberg.

Brukarmedverkan regleras i lag

Den nya socialtjänstlagen inkluderar även ett större inslag av brukarmedverkan. Brukarnas möjlighet att ha inflytande över och påverka socialtjänstens arbete ökar. Därför regleras bemötandet mellan socialtjänst och klient i den nya lagen.

– Det kommer självklart att ta ett tag innan den nya socialtjänstlagen har implementerats fullt ut av kommunerna. Vår förhoppning är att den nya lagen ger socionomer mer kraft och tid att ta sig an angeläget socialt arbete vid sidan av myndighetsutövningen och utredningsarbetet, säger Margareta Winberg.

Vi stöttar alla brottsutsatta, vittnen och anhöriga.

**BROTTSOFFER
JOURNEN**
☎ 116 006

Nya socialtjänstlagen behöver kompletteras

I augusti 2020 presenterade Margareta Winberg slutbetänkandet från regeringens översyn av socialtjänstlagen. Akademikerförbundet SSR välkomnar några av förslagen, men efterlyser bland annat utökade möjligheter för socialtjänsten att tala med barn och erbjuda insatser fast vårdnadshavarna säger nej, och en lagändring som ger socialsekreterare beslutsrätt i individärenden.

NYA SOCIALTJÄNSTLAGEN

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Det är mycket märkligt att utredningen inte behandlat frågan om socialsekreterares beslutsrätt i individärenden. Det innebär att kommunpolitiker även fortsättningsvis kan överpröva socialtjänstens beslut om exempelvis omhändertagande av barn. Vi betraktar den här frågan som en grundpelare i hela översynen av socialtjänstlagen, men nu



Heike Erkers, förbundsordförande för Akademikerförbundet SSR.
Foto: Magnus Länje

saknas den alltså helt, säger Heike Erkers, förbundsordförande för Akademikerförbundet SSR.

DET ÄR MYCKET märkligt att utredningen inte behandlat frågan om socialsekreterares beslutsrätt i individärenden

I betänkandet föreslås att socialtjänstens verksamhet ska vila på vetenskaplig grund. Det välkomnar Heike Erkers. Däremot anser hon att kommu-

nernas brottsförebyggande arbete bör regleras i socialtjänstlagen. I dagsläget görs inte detta och någon förändring finns inte i utredningens slutbetänkande.

Tydligare barnperspektiv

– Det är positivt att barnens rätt stärks genom ett antal förslag i slutbetänkandet, men nu när barnkonventionen är lag måste barn och unga fullt ut få göra sin röst hörd. Föräldrabalansen är visserligen stark i Sverige, men den måste kunna justeras för att stärka barnens röst. Det får inte finnas några

lagliga hinder för barn att ha kontakt med socialsekreterare i samband med exempelvis vårdnadstvister. Vi anser därför att man bör ta bort föräldrarnas samtycke till den dialogen. Det gäller även socialtjänstens möjligheter att erbjuda stöd till ungdomar på glid, vilket bör kunna erbjudas utan föräldrarnas samtycke, säger Heike Erkers.

Slopade biståndsbedömningar

Ett förslag i slutbetänkandet berör slopade biståndsbedömningar som gör det möjligt för klienten att själv kontakta en utförare och be om hjälp, utan att utredas innan.

– Slopade biståndsbedömningar kan sänka trösklarna för fler att söka hjälp för bland annat missbruk. Samtidigt ger det kommunerna en möjlighet att styra utbudet utifrån kostnadsmässiga ramar. Det gör att medborgare som väljer att inte ta kontakt med en socialsekreterare inte ges möjlighet att överblicka hela utbudet av tjänster och tillgängligt stöd. Det innebär också att socialtjänsten kommer att bli mer ojämlig i Sverige då det är upp till varje kommun att bestämma vilka verksamheter och insatser som ska kunna ges utan biståndsbedömning säger Heike Erkers.

Webbkurs om våld

Länsstyrelserna, Nationellt centrum för kvinnofrid och Socialstyrelsen har tagit fram en webbaserad introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Kunskap om våld

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt och utbrett samhällsproblem. Att ha kunskaper om våldet är viktigt för att kunna ge våldsutsatta ett bra bemötande och arbeta förebyggande och förändra attityder i samhället.

I webbkursen får du en introduktion till ämnet genom text, bilder, filmer och interaktioner.

Öppen för alla

Kursen är kostnadsfri och öppen för alla. Den ger grundläggande kunskap om våld och om samhällets ansvar med särskilt fokus på socialtjänstens arbete. Fakta varvas med filmade inslag med experter och yrkesverksamma från hela landet.

Gruppspar för arbetsplatsen

Du kan gå kursen enskilt eller i grupp. Allt som behövs är en dator eller en mobil och internetuppkoppling.

webbkursomvold.se



Underskott riskerar skapa social skuld för kommuner

9 av 10 socionomer anser att kvaliteten på socialtjänstens arbete försämras i kommuner med stora underskott i sin ekonomi. Visions förbundsordförande Veronica Magnusson varnar för att kommunerna skjuter problemen framför sig. Hon uppmanar dem därför till ett långsiktigt perspektiv, även när budgetramarna är snäva.

KOMMUNERNAS EKONOMI

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Undersökningsresultatet är inte förvånande; det finns en tydlig koppling mellan ekonomiska resurser och kvaliteten på det sociala arbetet. Det här är ett extremt tydligt undersökningsresultat som landets politiker verkligen bör ta på allvar, säger Veronica Magnusson.

Visions årliga Socialchefsrapport visar på liknande resultat: där uppger

fyra av tio chefer inom socialtjänsten att de inom sina givna budgetramar har svårt att leverera de insatser som brukarna har behov av och rätt till. Det innebär i sin tur att fyra av tio kommuner inte fullt ut kan leva upp till socialtjänstens uppdrag.

Förebyggande bortprioriteras

– Tidigare erfarenheter visar att det förebyggande sociala arbetet är det första

DET FÖREBYGGANDE SOCIALA arbetet är det första kommuner med ekonomiskt underskott drar ner på

kommuner med ekonomiskt underskott drar ner på. De kommunerna bygger successivt upp en social skuld, vilket innebär att utsatta människor blir ännu mer utsatta och att sociala problem som kunde ha åtgärdats på ett relativt tidigt stadium istället växer sig stora, säger Veronica Magnusson.

Hon betraktar en god balans mellan krav och resurser som grundförutsättningen för att socialtjänsten ska kunna



Veronica Magnusson,
förbundsordförande
för Vision.
Foto: Gustav Gräll

leverera enligt sitt uppdrag. Det är kommunpolitikernas uppgift att säkerställa den balansen.

– Den ökande grova organiserade brottsligheten är ett ämne som debatteras flitigt just nu. Här har socialtjänsten en viktig uppgift genom sitt förebyggande arbete i samverkan med aktörer som polis, hälso- och sjukvård och skola. Den typen av arbete tvingas dessvärre många socialsekreterare prioritera bort. Det gäller även arbetet med barn, unga och föräldrar som söker stöd, för att bara nämna några exempel, säger Veronica Magnusson.

Viktigaste åtgärder för kvalitet

De tre viktigaste åtgärderna för att säkerställa kvaliteten i det sociala arbetet är, enligt Veronica Magnusson:

1. Att varje chef ansvarar för ett rimligt antal medarbetare.
 2. Ett brett införande av välfärdsteknik som gör att socialtjänstens medarbetare kan fokusera mer på det mänskliga mötet.
 3. Att socialtjänsten blir mer tillgänglig för fler genom insatser som inte kräver utredning.
- Vi efterlyser även generella statsbidrag som inte är alltför snäva och riktade, en sociallagstiftning med fokus på förebyggande arbete samt förstås en rimlig arbetsbelastning för socialtjänstens medarbetare. Det är dessutom hög tid att genomföra en kommunreform där man analyserar de enskilda kommunernas förutsättningar att fullfölja sitt socialtjänstuppgift, avslutar Veronica Magnusson.

KOMMER KVALITETEN PÅVERKAS AV UNDERSKOTT I EKONOMIN?

Många kommuner har stora underskott i sin ekonomi. Hur tror du att kvaliteten i socialtjänstens arbete kommer att påverkas av det? Kvaliteten kommer att...



Psykiatrireformen 25 år senare

För 25 år sedan genomfördes psykiatrireformen. Men vad hände sen? I aktuella boken "De omöjliga" skriver socionomen Anna Fredriksson om utvecklingen.

PSYKIATRIREFORMEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Tillsammans med Åsa Moberg har socionomen och journalisten Anna Fredriksson skrivit "De omöjliga", om psykiatrireformen för 25 år sedan och vad som hänt efter den.

– Det var egentligen ingen riktig reform. Många tror att det handlade

om att man stängde mentalsjukhusen, och det gjorde man ju, men det var en process man hade påbörjat tidigare. Det man ville med reformen var att alla skulle få ett fungerande liv ute i samhället och inte vara undanskuffade.

Stora skillnader

Den största förbättringen 25 år senare är att personer med psykisk sjukdom kan bo hemma – mycket tack vare boendestöd.

– Många blir ändå väldigt ensamma, men de bor i alla fall inte på en institution. Samtidigt har vi upptäckt att det finns personer som bott på HVB-hem i 20 år. Det behövs fler gruppboendestäder för de som har det riktigt svårt, särskilt i storstadsregionerna.

Det finns stora skillnader mellan olika kommuner och verksamheter.

– Vi har tagit upp goda exempel i boken, ofta en enskild verksamhet eller kommun som jobbar på ett bra sätt. Varför sprider sig inte de goda exemplen?

Gäller att lyssna

Ett sådant exempel är Stötteceter i Hässleholm, en öppen verksamhet där den som mår dåligt också kan få sova när det krisar.

– När man vet att den möjligheten finns behöver man kanske inte utnyttja den; det räcker med att veta att jag är välkommen. Då har man vänt på maktbalansen.

Vad kan man som socionom göra?

– För det första gäller det att lyssna. Många unga har en upplevelse av att inte bli lyssnade på, att socialsekreteraren bara lyssnat på de vuxna och HVB-



Anna Fredriksson.

hemmet. Man kan rannsaka sig själv: Har jag verkligen det här angreppssättet? Yngre barn måste vi börja lyssna på i större utsträckning.

Anna Fredriksson fortsätter:

– Man måste också samarbeta och samverka, och det är svårt. Man ska alltid tänka på vem det är jag ska hjälpa, vems sida ska jag vara på. Många är bra på det, och som socionom ska man vara stolt över sig själv och sitt jobb.

För dig som
är socionom

Webbsända kurser i höst – för din kompetensutveckling

22
SEP

Mottagningsfunktionens specifika arbete med barn och unga

Föreläsare: Ulrika Ekebro

23
SEP

Entreprenadrättslig grundkurs med fördjupningsfrågor

Föreläsare: Ulrika Ekebro

29
SEP

Missbruksutredning och insatser med särskilt fokus på LVM

Föreläsare: Hannah Kejerhag Oldenmark

2
OKT

Förvaltningsrätt och myndighetsutövning

Föreläsare: Janna Sundberg

6
OKT

Att fastställa faderskap och föräldraskap

Föreläsare: Anna Agardh och Clara Henley

14
OKT

Twister och omprövning av rätten till personlig assistans

Föreläsare: Finn Kronsörre

15
OKT

LVU i praktiken – lagstiftning, handläggning och process

Föreläsare: Anna Lindén och Ylva Hedén

3
NOV

Rättssäkra barnavårdsutredningar av god kvalitet

Föreläsare: Ulrika Ekebro

17
NOV

Lex Sarah och systematiskt kvalitetsarbete

Föreläsare: Emma Fall

27
NOV

Hot och våld på jobbet – juridik och säkerhet

Föreläsare: Susanne Strand och Jessica Deinoff

1
DEC

Utbildning för administratörer inom socialtjänsten – en juridisk grundkurs

Föreläsare: Emma Fall och Gustaf von Essen

9
DEC

Kommunal hälso- och sjukvårdsrätt – en översikt kurs

Föreläsare: Linda Larsson

15
DEC

LSS – en grundkurs om lagen och dess praktiska tillämpning

Föreläsare: Beatrice Nordebrink

Alla kurser är webbsända.

Pris per kurs mellan 2 790 och 3 950 :-



Är ni flera som vill gå kurs hjälper vi gärna till att skräddarsy
kurspaket. Vi har även kurser inom andra juridiska områden, som
exempelvis arbetsrätt, förvaltningsrätt och dataskydd.

Se hela vårt utbud av kompetensutveckling och andra tjänster på

www.jpinfo.net.se

JP Infonet

Juridiska tjänster och stöd du kan känna dig trygg med



Våld mot kvinnor – ständigt angelägen fråga för socionomer

Enligt statistik från WHO har en av tre kvinnor utsatts för sexuellt våld, och en av fem kvinnor har utsatts för fysiskt eller psykiskt våld. Mäns våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem som får konsekvenser för kvinnors hälsa, både fysiskt och mentalt.

MÄNS VÅLD MOT KVINNOR

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Socionomer fyller en viktig funktion i arbetet med att identifiera och stötta våldsutsatta kvinnor. Många kvinnor som utsatts för våld i nära relationer vittnar om långsiktiga psykiska effekter, som PTSD, sömnsvårigheter och depressioner, och en generellt lägre

livskvalitet som även kan påverka de utsattas ekonomi och tillgång till sociala nätverk.

– Eftersom mörkertalet är stort så är det svårt att säga om mäns våld mot kvinnor har ökat på senare år, även om antalet samtal till Kvinnofridslinjen har ökat. En positiv utveckling är att den här typen av våld överlag är mindre tabubelagt och diskuteras mer. Från samhällets sida signalerar utökade satsningar på handlingsplaner och nationella strategier mot våld i nära relationer att man verkligen menar allvar med ambitionen att våldet ska upphöra, säger Åsa Witkowski, verksamhetschef på NCK, Nationellt centrum för kvinnofrid. Hon har arbetat på NCK sedan 2004, såväl operativt som med regeringsuppdrag.

Ställ frågan vid fysiska möten

Hennes råd till socionomer som kommer i kontakt med våld i nära relationer är att kontinuerligt stärka sin kunskap på området. Som yrkesverksam kan man alltid ringa Kvinnofridslinjen för att få råd och stöd i sitt arbete med våldsutsatta kvinnor. Se också till att tillvarata dina fysiska möten med brukare som kan vara utsatta för våld i nära relationer. Våga ställa frågan när du möter brukaren ansikte mot ansikte.

– Det här är en komplex fråga, och det är lätt att känna sig maktlös när man möter kvinnor som utsatts för våld i nära relationer. Som socionom har du ett begränsat ansvarsområde och kan inte göra allt för att hjälpa dessa kvinnor innan andra tar vid, som Försäkringskassan och Polisen. Kom ihåg att den pusselbit du bidrar med är viktig för kvinnans fortsatta resa, säger Åsa Witkowski.

Hög beredskap efter corona

Många vittnar om att mäns våld mot kvinnor har ökat under coronapandemin.



OBS! Bilden är arrangerad.

demin. Åsa Witkowski anser dock att det ännu är för tidigt att dra några evidensbaserade slutsatser av den sociala distanseringens effekter på relationsrelaterat våld.

– Eftersom Sverige till skillnad från andra länder inte varit helt stängt så har många våldsutsatta kvinnor haft tillgång till ventiler som förhoppnings-

vis underlättat deras situation. Samtidigt vet vi av tidigare erfarenhet att många söker hjälp först efter perioder då man varit hänvisad till hemmet, till exempel efter semestern. Det är viktigt att samhället står rustat att hjälpa de våldsutsatta kvinnorna när pandemin är över och vi återgår till en mer normal tillvaro, avslutar hon.

VIKTIGASTE ÅTGÄRDERNA FÖR MINSKAT VÅLD I NÄRA RELATIONER:

- Identifiera de våldsutsatta. Det är viktigt att personal i exempelvis socialtjänsten och sjukvården har rätt kompetens för att kunna identifiera de våldsutsatta kvinnorna. De bör ha insikt i våldets omfattning och konsekvenser, rutinmässigt våga ställa frågan om våld i nära relationer och ha rätt verktyg för att kunna erbjuda hjälp till de våldsutsatta.
- Samverkan möjliggör individuella lösningar. Socialtjänsten, polisen och ideella organisationer arbetar parallellt med frågor kring våld mot kvinnor. Rutiner, kunskap och samverkan är viktiga grundpelare för att åstadkomma verklig förändring för våldsutsatta kvinnor. Den hjälp som erbjuds behöver hänga ihop för att vara långsiktigt effektiv, vilket kräver samverkan mellan exempelvis socialtjänst och polis.
- Långsiktiga resurser och kontinuerlig utbildning. Mäns våld mot kvinnor är en fråga som kräver ett långsiktigt perspektiv; det räcker inte att genomföra tidsbegränsade projekt. Arbetet med att identifiera och hjälpa våldsutsatta kvinnor behöver struktureras, frågan om det förekommer våld bör ställas rutinmässigt och tanken på att det kan förekomma våld i familjen ska alltid finnas i bakhuvudet.



Åsa Witkowski, verksamhetschef på NCK.

Webbkurser i socialrätt

Är du handläggare, administratör eller på annat sätt verksam inom socialtjänsten och medlem i Vision? Fördjupa dina kunskaper i socialrätt till ett rabatterat pris! Läs mer på vision.se/socialratt



Nytt
medlems-
erbjudande!

vision

Beroende och psykisk ohälsa ställer krav på behandlingen

Beroendeproblematik har många gånger en stark koppling till psykisk ohälsa, och samsjuklighet är vanligt bland individer som behandlas för sitt missbruk på ett behandlingshem. Det ställer förstås krav på komplexa och individuellt utformade behandlingsmetoder som tacklar den psykiska ohälsan och missbruket parallellt.

SAMSJUKLIGHET

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Samsjuklighet är vanligt bland de som vårdas på behandlingshem, och man behöver ta hänsyn till detta i en behandling. Om personen inte är utredd men misstanke finns om någon eller några psykiska diagnoser finns så är en utredning bra att göra under behandlingstiden. Vid samsjuklighet behöver beroendebehandling i form av exempelvis 12-stegs-

behandling kombineras med att samtidigt arbeta med den psykiska problematiken med hjälp av andra metoder, såsom DBT och psykoedukation. Det kräver också en närmare samverkan mellan sjuksköterskor, läkare och terapeuter, som tillsammans skapar ett team runt individen.

Psykisk ohälsa och beroende

– En mycket viktig faktor för ett framgångsrikt behandlingsresultat är rätt matchning i samband med placeringen. Här är en förtroendefull dialog mellan behandlingshem och socialsekreterare

VI LÄGGER MYCKET tid på att bygga upp ett förtroende mellan klienten och personalen

helt avgörande. Det handlar dels om att varje individ ska hamna på en enhet och avdelning som matchar deras profil, dels om att behandlingshemmet och socialsekreteraren tillsammans behöver planera den uppföljning som krävs på

hemmaplan efter avslutad behandling, säger Martina Malmström, verksamhetschef på Nämndemansgården. Hon har arbetat med missbruksfrågor på olika sätt sedan år 2000.

Beroendeproblematik går ofta hand i hand med psykisk ohälsa. Många beskriver att de använder alkohol eller andra droger för att självmedicinera när de drabbas av ångest och andra former av psykisk ohälsa. På Nämndemansgården har man därför valt att tydligt inkludera terapi och annan behandling som ska öka individens psykiska hälsa i sitt ordinarie behandlingsprogram efter matchning till rätt enhet.

Förtroende och långsiktighet

Nämndemansgården har även genomfört en studie på en av sina högspecialiserade enheter, Embla. Där behandlas kvinnor med komplex samsjuklighet i åldrarna 20 till 54. Studien genomfördes hösten 2019 och syftet var att ta reda på hur kvinnorna hade upplevt sin behandling och hur de mår nu.

En faktor som lyftes var kunskapen hos personalen, att kunna tolka signa-



Martina Malmström, verksamhetschef på Nämndemansgården.

ler, lämna ifred, att förstå att en affekt ofta handlar om något helt annat än det man ser, och att olikheterna i personalgruppen gjorde att alla hittade någon som de kände förtroende för.

– En faktor som många värdesatte var att personalen fanns vid deras sida, även när de stötte på motgångar. Vi lägger mycket tid på att bygga upp ett förtroende mellan klienten och personalen. Det går inte att forcera fram långsiktigt framgångsrik behandling. Man behöver lägga den tid som krävs för att bygga relationer, säger Martina Malmström. ■



STATENS BEREDNING FÖR MEDICINSK OCH SOCIAL UTVÄRDERING

SBU utvärderar metoder och insatser inom socialtjänst och området funktionstillstånd/-hinder

Här är ett urval av våra rapporter inom dessa områden:

- Föräldrastödsprogram vid utagerande beteende hos barn: effekter och verksamma komponenter, www.sbu.se/2019_08
- Insatser i öppenvård för att förebygga ungdomars återfall i brott, www.sbu.se/308
- Screening för våld i nära relationer samt övergrepp mot äldre och sårbara vuxna, www.sbu.se/2019_09
- Stöd till unga som ska flytta från placering i social dygnsvård, www.sbu.se/316
- Risk- och behovsbedömning av ungdomar avseende återfall i våld och annan kriminalitet, www.sbu.se/303
- Vi medverkar på Socialchefsdagarna
- Kunskapsläget för bedömning och insatser inom äldreomsorgen, www.sbu.se/306

Vi medverkar på Socialchefsdagarna

Socialchefsdagarna pågår den 30/9–1/10 där SBU anordnar ett seminarium om "Våld i vuxnas nära relationer – vad vet vi?"

Läs mer på våra temasidor
www.sbu.se/socialtjanst • www.sbu.se/funktion



Den psykosociala pusselbiten i en medicinsk värld

7 av 10 socionomer arbetar redan eller kan tänka sig att arbeta som sjukvårdskurator. Sjukvårdskurator passar socionomer som vill arbeta i en kontext med andra yrkesprofessioner, bidra med ett helhetsperspektiv på patienterna, arbeta med patienter i alla åldrar, från akut kris till kroniska sjukdomstillstånd.

SJUKVÅRDSKURATOR

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Det är roligt att sjukvårdskuratoryrket är populärt. Den känslan har jag också



Erika Widmark, verksamhetschef för enheten för socialt arbete på Karolinska universitetssjukhuset.

fått när vi får in många ansökningar på våra lediga tjänster, säger Erika Widmark, verksamhetschef för enheten för socialt arbete på Karolinska universitetssjukhuset. Hon har arbetat som socionom i tjugo år, varav åtta som chef.

Helhetssyn på patienten

Kurators viktigaste uppgift på ett sjukhus är, enligt Erika Widmark, att bidra med en helhetssyn på patienten

SJUKHUSKURATOR ÄR ett yrke som erbjuder stora utvecklingsmöjligheter på bredden och på djupet

genom att ge ett psykosocialt perspektiv. En sjukhuskurator som fokuserar på en specifik patientgrupp bygger ofta upp en djup förståelse för just deras psykosociala utmaningar och problem.

– Sjukhuskurator är ett yrke som erbjuder stora utvecklingsmöjligheter på bredden och på djupet. Man kan välja att inrikta sig på cancer, kvinnosjukvård, akutvårdspatienter eller barn, för att nämna några exempel. Det är lätt att bredda sig genom att arbeta med olika typer av patienter. Det finns också möjlighet att ägna sig åt forskning, utbildning och utvecklingsverksamhet, säger Erika Widmark.

Psykosociala experterna

– Det är inte förvånande att många socionomer kan tänka sig att arbeta som kurator inom hälso- och sjukvården. Det är ett givande och flexibelt yrke som erbjuder mycket frihet under ansvar. Vi är de psykosociala experterna i en värld där det medicinska styr. Många patienter behöver komplettera sin somatiska behandling med ett

psykosomatiskt perspektiv. Där bidrar sjukvårdskuratorer med en viktig insats, säger Charlotta Berg, vice ordförande i Svensk kuratorsförening och kurator på neonatalavdelningen på Skånes universitetssjukhus.

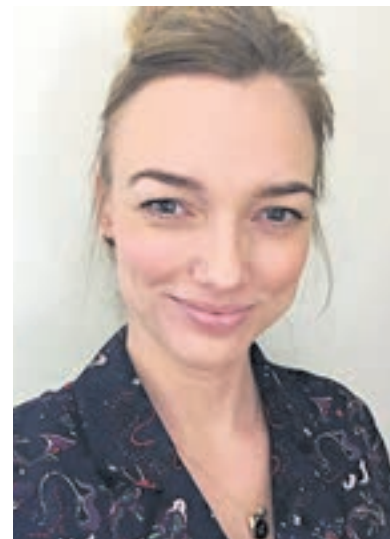
Sjukvårdskuratorer är både generalister och specialister. De kan arbeta med i stort sett alla patientgrupper, men blir även specialiserade efter att ha jobbat länge med en specifik patientgrupp. Utöver sjukhusvård kan de välja att jobba i exempelvis primärvården eller i habiliteringsverksamhet.

– Sjukvårdskuratorer finns med vid människors mest livsomvälvande händelser. Ibland bistår vi med akuta insatser, andra gånger rör det sig om långsiktig samtalsbehandling. I det här yrket utvecklas man ständigt, såväl personligen som yrkesmässigt. Det är också häftigt att vara en del av ett större sammanhang, ett team med olika specialiteter, säger Charlotta Berg.

Legitimationsyrke sedan 2019

Hon anser att sjukvårdskuratoryrket har en relativt hög status, vilket ytterligare förstärks sedan det blev ett legitimationsyrke 2019.

– Legitimationen bekräftar att det här är en etablerad yrkesroll. Den likställer oss med sjukvårdens övriga legitimationsyrken och kan på sikt förhoppningsvis bidra till att lönenivåerna



Charlotta Berg, vice ordförande i Svensk kuratorsförening och kurator på neonatalavdelningen på Skånes universitetssjukhus.

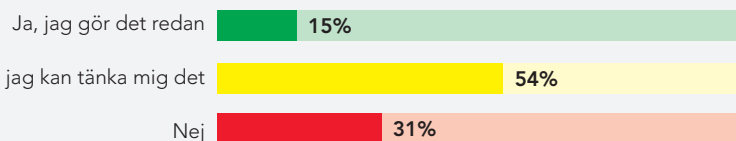
höjs. Det är roligt att landets första utbildning för legitimerade sjukvårdskuratorer vid Socialhögskolan i Lund

I DET HÄR yrket utvecklas man ständigt, såväl personligen som yrkesmässigt

har haft ett högt söktryck. Legitimationskravet kan ha bidragit till att fler socionomer fått upp ögonen för yrket, avslutar Charlotta Berg.

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA SOM KURATOR INOM SJUKVÅRDEN?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta som kurator inom hälso- och sjukvården?



UTBILDNING HT 2020

Tryggare barn

Arbetar du med stöd till familjer inom socialtjänsten och vill bidra till mer effektiva metoder vid våldsärenden? Insatsen Tryggare barn är en föräldrautbildning som erbjuds individuellt till föräldrar som fått en orosanmälan om våld eller kränkning mot barn.



AKADEMI
MAGELUNGEN

LÄS MER PÅ MAGELUNGEN.COM



UTBILDNING 9-10 DECEMBER

Bekräftande samspel

ETT MENTALISERINGS- OCH ANKNYTNINGSBASERAT FAMILJEPROGRAM

Utbildningen är en kliniskt beprövad modell för att hjälpa familjer med problembeteenden. Den vänder sig till familjebehandlare och socialarbetare som i sitt arbete möter och arbetar med föräldrar, barn och ungdomar – i föräldragrupsverksamhet eller i enskild familjebehandling.



Yrkesboostaren

Boosta din kompetens och få ny energi på jobbet! Fackförbundet Vision erbjuder gratis webinarier för dig som jobbar inom socialt arbete.

Vision
erbjuder gratis
webbinarier för **alla**
som jobbar inom
socialt arbete.

► Framtidens socialtjänst 21 september kl. 12-13

Ta din yrkesboost själv eller tillsammans med kollegorna – kanske som gemensam lunchaktivitet? Du behöver endast en dator med uppkoppling.

Läs mer på vision.se/yrkesboostaren



Läs mer på: vision.se/socialarbete/yrkesseminarier

vision



Barnkonventionen i praktiken

- rättsliga utmaningar och möjligheter

Redaktörer: Karin Åhman, Pernilla Levner och Kavot Zillén

ISBN: 978-913902201-5

Barnkonventionen gäller sedan 1 januari som svensk lag, hur den ska tillämpas är dock en komplex fråga. Denna bok är tänkt att ge vägledning i många centrala frågor.



Catarina Berndtsson, chef för skyddade boenden på Göteborgs Stadsmission.

Skyddade boenden med barnrättsperspektiv

Att lyfta fram barnens perspektiv vid placering i skyddade boenden är angeläget av flera anledningar, inte minst för att kunna ge barnet förutsättningar att bearbeta sina våldsupplevelser och möjlighet att återgå till en trygg vardag.

förstås får konsekvenser för barnets fysiska och psykiska hälsa. Grunden till att förändra situationen och stärka barnrättsperspektivet på fler skyddade boenden är att fatta separata insatsbeslut för barnen. Med en insats kommer också ett uppföljningsansvar från socialtjänstens sida. Utan konkreta insatser riskerar barnens perspektiv att hamna i skymundan, säger Catarina Berndtsson.

SKYDDANDE BOENDEN

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Vi bedriver skyddat boende med barnrättsperspektiv i Göteborg, som är en del i Bris och Sveriges Stadsmissioners samarbetsprojekt ”Barns rätt i skyddat boende”. Där genomgår barnen samma kartläggning av våldsutsatthet, behov av insatser och skyddsbehov som sina placerade mödrar. Vi använder samma evidensbaserade riskbedömningsverktyg på såväl mödrarna som barnen, säger Catarina Berndtsson, chef för skyddade boenden på Göteborgs Stadsmission.

Insatsbeslut även för barnen

På Stadsmissionens skyddade boende finns en särskild barnpedagog som kontinuerligt informerar barnen och arbetar aktivt för att stärka deras delaktighet i situationen.

– Vi är särskilt noga med att barnen delges och tar till sig information i samband med in- och utflyttning. Mamman eller dess handläggare avgör när insatsen ska avbrytas. Så länge det inte finns någon beslutad insats med fokus på barnet så är det inte barnets behov av skydd och stöd som avgör exempelvis hur lång vistelsen på ett skyddat boende ska bli, säger Catarina Berndtsson.

– Barn på skyddade boenden har ofta levt med våld under lång tid, vilket

Placera barn utan samtycke

I somras kom promemorian ”Stärkt barnrättsperspektiv i skyddat boende”, där Socialdepartementet föreslår att socialnämnden ska få en ny befogenhet att omedelbart kunna placera ett barn i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare, även om det saknas samtycke från den andra vårdnadsha-

BARN PÅ SKYDDADE boenden har ofta levt med våld under lång tid, vilket förstås ger konsekvenser för barnets fysiska och psykiska hälsa

varen. Promemorian kompletterar betänkandet ”Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende”.

– Promemorian fokuserar även på stärkt sekretess och dessa barns möjlighet till skolgång. Promemorian överensstämmer i stora drag med de förändringar vi anser behövs. Samtidigt är det viktigt att inte ha för korta beslutsprocesser, det skapar otrygghet och oförutsägbarhet för barnet. Här behöver man ta avstamp i vad forskningen säger om barn och traumasamtal. För att kunna påbörja traumasamtal krävs en viss långsiktig förutsägbarhet, säger Catarina Berndtsson.



Barnkonventionen i praktisk tillämpning, handbok för socialtjänsten

Författare: Susann Swärd

ISBN: 978-913911715-5



Barnkonventionen i praktisk tillämpning inom förskolan och skolan

Författare: Susann Swärd

ISBN: 978-913911728-5

Utrymme för tolkningar när barnkonventionen tillämpas

Den 1 januari 2020 inkorporerades barnkonventionen i svensk lag. Tanken är förstås att barnkonventionen ska vara vägledande i socialtjänstens arbete med barn och unga, men eftersom det är en målinriktad konvention med utrymme för tolkningar tvingas socialsekreterare ofta till komplexa bedömningar och avvägningar.

BARNKONVENTIONEN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Av barnkonventionens artiklar framgår inte exakt hur de ska tillämpas. Många av artiklarna uttrycker också snarare mål och ambitioner för barns livsvillkor. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser av hur barnkonventionen påverkat socialtjänstens arbete och ännu har inte kommit några

tydliggörande avgöranden från domstolar som ger tydlig ledning, säger Pernilla Leviner, professor i offentlig rätt och föreståndare för Barnrättscentrum vid Stockholms universitet. Hon har tidigare arbetat som jurist inom socialförvaltning och är medförfattare till boken "Barnkonventionen i praktiken – utmaningar och möjligheter", som släpps i augusti 2020.

Saknas besked

Hon betonar att arbetet med att inkorporera barnkonventionen i svensk lag definitivt bidragit till att öka fokus på barns livsvillkor. Barnkonventionen har funnits i drygt trettio år och förhandlades fram för att gälla i hela världen.

– Det är tydligt att barnkonventionen ska tillämpas i det sociala arbetet men hur den nu som svensk lag ska tolkas och tillämpas har i hög grad lämnats till socialsekreterare att avgöra. Det saknas idag tydliga besked om vad barns rättigheter ska få kosta i såväl ekonomiska som andra termer. Det är därför viktigt att klargöra hur socialtjänsten bör tolka och tillämpa

konventionen i sitt arbete, säger Pernilla Leviner.

Ett exempel på en avvägning som socialsekreterare kan ställas inför när barnkonventionen ska tolkas i förhål-

DET SAKNAS IDAG tydliga besked om vad barns rättigheter ska få kosta i såväl ekonomiska som andra termer

lande till andra lagar är huruvida barn till föräldrar som vistas utan tillstånd i Sverige har rätt till ekonomiskt bistånd. I det fallet motsäger barnkonventionen och praxis från Högsta förvaltningsdomstolen varandra.

Påverkar framtida rättspraxis

Ett råd till socionomer som arbetar med barn och unga är att verkligen läsa och sätta sig in i barnkonventionens innebörd. Var beredd att uppdatera din kompetens kring hur man kan resonera om och implementera barnkonventionen i det sociala arbetet.



Pernilla Leviner, professor i offentlig rätt och föreståndare för Barnrättscentrum vid Stockholms universitet.

Pernilla Leviner tror att barnkonventionen kommer att påverka rätts-tillämpningen framöver.

– I vilken utsträckning beror på hur socialtjänsten väljer att ta sig an konventionen och hur de väljer att betrakta barns rättigheter. Socialtjänsten har definitivt ett viktigt ansvar i att implementera barnkonventionen i praktiken, men det är inte enkelt. Här behövs modiga socialsekreterare som vågar bana ny väg, avslutar hon.

PULSEN

FRAMTIDENS VERKSAMHETSSYSTEM, BYGGT
FÖR ATT MÖTA DIGITALISERING AV
SOCIAL VÄLFÄRD

MED INDIVIDEN I FOKUS

 **combine**
pulsen.se/combine

Effektiviserar för socialsekreterare och medborgare

De tydligaste digitaliseringstrenderna i socialtjänsten just nu är, enligt Jahn Sundin, produktägare för Lifecare vård och omsorg på TietoEVERY, automatisering, förändringsledning och digitala medborgartjänster. Socialtjänsten ser över sina befintliga arbetssätt och analyserar effektiviseringsmöjligheter, vilket kan ge socionomer avlastning i vardagen.

SOCIALTJÄNSTENS DIGITALISERING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Det pågår för närvarande en febril digitaliseringsaktivitet på socialtjänster runtom i landet. Utvecklingen gör stora framsteg och coronapandemin har gett den en rejäl skjuts framåt, säger Jahn Sundin. Han är förvaltnings socionom och arbetade i många år inom kommunal vård och omsorg innan han kom till TietoEVERY för tjugo år sedan.

– De tydligaste effekterna av digitalisering är att socialtjänsten blivit

mer tillgänglig för medborgarna genom att de kan utföra vissa tjänster på egen hand utan att behöva kontakta en socialsekreterare. För socialsekreterarna har arbetet effektiviserats, inte minst eftersom stora delar av den datainsamling som tidigare tog mycket tid i anspråk har automatiserats, säger Jahn Sundin.

Framöver tror han att videomöten och chattar kommer att integreras i socialtjänstens verksamhetssystem. Digitala gruppsamtal där flera medborgare med insatser har gruppsamtal med en socionom kommer förmodligen också att bli vanligare framöver.

Förtroende via fysiska möten

– Samtidigt ska man komma ihåg att en dator aldrig fullt ut kan ersätta det mänskliga mötet. Vissa typer av komplicerade barnärenden där många faktorer påverkar bör hanteras via fysiska möten. I ärenden där förtroendet mellan handläggare och klient är avgörande är fysiska möten överlag att föredra, säger Jahn Sundin.

– För två år sedan introducerade vi ett modernt verksamhetssystem som enkelt kan integreras med socialtjänstens övriga system. Det var en viktig milstolpe i vår digitaliseringsresa eftersom det underlättar såväl strukturen som dokumentationen av handläggarnas arbete. Vi automatiserar även

så mycket som möjligt för att frigöra tid till mer komplexa arbetsuppgifter, som omfattande utredningar, säger Emelie Klanjcic, systemförvaltare i Höörs kommun. Hon har tidigare arbetat inom omsorg om personer med funktionsnedsättning, och som systemansvarig projektledare.

Ger bättre arbetsmiljö

Höörs kommun har valt att införa flera självbetjäningstjänster och har även automatiserat beräkningen av ekonomiskt bistånd, en uppgift som tidigare tog mycket tid i anspråk för kommunens socialsekreterare.

– Effekterna av vårt digitaliseringsarbete är många. Socialsekreterarnas arbetsmiljö har förbättrats och vi kan erbjuda medborgarna en ökad självständighet med våra digitala tjänster. De kan dessutom följa sitt ärende digitalt.



Emelie Klanjcic, systemförvaltare i Höörs kommun.

Utförarna ute på fältet kan enkelt dokumentera, komma åt den information de behöver och bedriva fjärrtillsyn via sina mobiltelefoner, säger Emelie Klanjcic.

– Coronapandemin har inneburit att socialtjänsten tvingats ta ett jättekiv framåt i sin digitaliseringsprocess. Framöver krävs en gedigen analys av vilka medborgarmöten som kan vara digitala och vilka som även fortsättningsvis bör vara fysiska, avslutar såger hon.

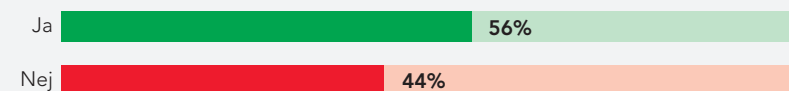
HAR DISTANSKONTAKTER ÖKAT I DITT SOCIALA ARBETE?

Har distanskontakter och digitala kontakter ökat i ditt sociala arbete sedan coronapandemin bröt ut?



ÄR DU POSITIV TILL ATT HA FLER KLIENTSAMTAL PÅ DISTANS?

Är du positiv till att ha fler brukar-/klientsamtal på distans, via telefon eller digitalt?



Jahn Sundin, produktägare för Lifecare vård och omsorg på TietoEVERY.

Katalysator för socialtjänstens digitalisering

E-tjänster och ett digitalt arbetssätt gör socialtjänsten mer tillgänglig för brukarna. När möten som tidigare var fysiska istället kan digitaliseras möjliggörs även ett effektivare och mer flexibelt arbetssätt för socialsekreterarna. Samtidigt är det viktigt att fortsätta värna om det fysiska mötet när det behövs.

DIGITALISERINGSUTVECKLING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Digitaliseringsutvecklingen är helt nödvändig för att socialtjänsten även i framtiden ska kunna leverera utifrån vårt välfärdsuppdrag. Potentialen i att digitalisera och därmed även effektivisera ärendehanteringsprocessen är stor. Inom socialtjänsten har

man länge talat om att öka digitaliseringstakten. Coronapandemin har verkligen fungerat som en katalysator för den utvecklingen, säger Annica Blomsten, socialchef i Norrtälje kommun.

Inte längre normen

I samband med pandemin har Norrtälje kommun bland annat lanserat flera nya e-tjänster som underlättar för såväl olika professioner som privatpersoner

att göra digitala anmälningar och ansökningar.

– Ytterligare en stor förändring är att en betydligt större andel av våra brukarmöten numera genomförs per telefon eller via video. Tidigare var fysiska möten normen, medan vi nu noga avväger vilka möten som istället kan genomföras digitalt. Det spar tid för såväl socialsekreterarna som brukarna, säger Annica Blomsten.

Hon är övertygad om att den ökade digitalisering som introducerats i samband med coronapandemin kommer att ge bestående avtryck i socialtjänstens arbete.

– Det är viktigt att kunna erbjuda fysiska möten när det behövs. Det första mötet med en brukare bör genomföras fysiskt. Ett fysiskt första möte är



Annica Blomsten, socialchef i Norrtälje kommun.

viktigt för att etablera relationer och förtroende mellan socialtjänsten och brukaren, säger Annica Blomsten.

Coronapandemin har satt fart på digitaliseringen

– Coronapandemin har lyft fram behovet av digitalisering, inte minst inom vården. Vi ser att både användningen och intresset för våra lösningar ökat markant. Idag finns en efterfrågan även bland yrkesgrupper som tidigare ställt sig lite avvaktande till digitala lösningar, säger Magnus Skebäck, vd för Pulsen Omsorg.



Magnus Skebäck, vd för Pulsen Omsorg.

DIGITALA TRENDER

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

Enligt beräkningar från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har utbudet av digitala vårdtjänster tiodubblats sedan mars månad.

– Corona har drivit fram en väldigt snabb adaption till en digital verklighet. Att inte kunna mötas på traditionellt sätt har ökat både utnyttjandet

av, förståelsen för och behovet av digitalisering. Samtidigt har pandemin lyft

NÄR MAN KAN digitalisera de mer operpersonliga momenten i vården så skapas också mer tid för de mänskliga mötena

fram en ganska tydlig brist inom flera områden, nämligen att det i många fall saknas bra digitala stöd i vardagen som

löser de behov som finns, både flexibelt och tryggt, säger Magnus Skebäck.

Med it som möjliggörare

Han berättar att Pulsen Omsorg erbjuder en plattform som är utvecklad de senaste två åren där saker som mobilitet, automation och beslutsstöd är självskrivna.

– Problemet är att de flesta system inom vård och omsorg är utvecklade i mitten på 1990-talet och saknar många av de tjänster som idag ses som själv-

klara. När systemen inte motsvarar behoven hittar användarna egna vägar, som att FaceTime, som drivs av ett amerikanskt bolag som säljer reklam, ibland användes under våren för att kommunicera med äldre i karantän.

Pandemin har satt fingret på mycket som behöver tas om hand och där vi tillsammans hittar bra lösningar som hanterar integritet och känsliga uppgifter på ett korrekt sätt, samtidigt som det löser användarnas och brukarnas behov och skapar en smidig och effektiv vardag inom vården.

Magnus Skebäck betonar att digitaliseringens kärna är att frigöra tid för det personliga mötet.

– Man kan lätt tro att en risk med automatisering är att den mänskliga handen i vården försvinner och ersätts av en robotarm. Men det är tvärtom. När man kan digitalisera de mer operpersonliga momenten i vården så skapas också mer tid för de mänskliga mötena. Vi brukar säga att vi bygger system för att få fler varma händer inom vård och omsorg, och här gör en modern plattform väldigt stor skillnad. ■

SBU-rapport pekar på behov av stödinsatser

SBU har kartlagt vilka stöd som finns för unga som flyttar från social dygnsvård.

– Till skillnad från i Sverige finns det i USA en federalt delfinansierad insats som stöttar inom områden där dessa barn och ungdomar ofta får problem, säger Knut Sundell, projektledare.

I USA tillämpas sedan 1985 ”Independent Living Services” som till del finansieras av federala pengar. Stödet ges proaktivt och kan handla om hur det går till att få ett arbete, behålla en bostad och vikten av att fullfölja en utbildning.

– Verksamheten pågår under cirka ett år innan utflytt från placeringen. Stödet är frivilligt, men i USA deltar 2/3 av alla i målgruppen, berättar Knut Sundell, projektledare vid Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, SBU.

Studier visar positiva effekter

Under de 35 år som USA erbjudit stödet har det gjorts sju välgjorda utvärderingar av verksamheten. Totalt har 6 000 ungdomar deltagit i undersökningarna, hälften pojkar och hälften flickor, med en placeringstid på i genomsnitt fyra år.

– Resultaten pekar på positiva effekter av insatsen. Ungdomarna har 1–2 år efter insatsen oftare ett stabilt boende, de har fullföljt gymnasiet och i större utsträckning påbörjat eftergymnasial utbildning. De har också ofta



Knut Sundell, projektledare vid SBU.
Foto: Svenska Spel

ett betalt arbete, berättar Knut Sundell som påpekar att det även finns områden där det inte går att utläsa några effekter eftersom det saknas forskning.

– Hit hör till exempel livskvalitet, hälsa, kriminalitet och tillgång till sociala nätverk.

Behövs stöd vid utflyttning

Vilket stöd finns då för unga som lämnar social dygnsvård i Sverige? Det finns bara två inventeringar från 2011 respektive 2016. Båda visar att det är mycket få som får ett förebyggande stöd.

– De båda forskarna Höjer och Sjöblom intervjuade 111 av landets socialchefer. Av dessa hade två till fyra procent ett riktat stöd för målgruppen.

Även SBU har undersökt hur vanligt det är. Av 81 kommuner uppgav sju procent att de erbjöd stöd.

– Erfarenheterna från USA visar att stöd inför utflyttning verkar vara en väg för att ge barn och ungdomar bättre förutsättningar i livet. Inte så att det hjälper alla, men det är åtminstone fler som får

STÖD INFÖR UTFLYTTNING verkar vara en väg för att ge barn och ungdomar bättre förutsättningar i livet

ett bättre liv på kort sikt. Rapporten pekar helt klart på ett behov, som ungdomar som bor hos sina föräldrar får naturligt av sin familj, men som unga i social dygnsvård saknar. Vi ser stödet som en viktig pusselbit i hjälpen till barn och ungdomar som inte kan bo kvar hos sina biologiska föräldrar, fastslår Knut Sundell. ■

STÖD FÖR BARN OCH UNGA

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

Barn och unga som växer upp i familjehem eller på HVB-hem har en väsentligt sämre prognos för vuxenlivet när det gäller till exempel hemlöshet, arbetslöshet, beroende av offentligt bistånd, fysiska och psykiska problem samt kontakt med straffrättssystem. Ett sätt att motverka dessa problem är genom stödinsatser när unga flyttar från familjehem eller HVB-hem till ett eget boende.

Socialrättslig kompetens ökar tryggheten

3 av 4 socionomer skulle ha nytta av bättre kunskaper i socialrätt. Gedigen och uppdaterad socialrättskompetens är avgörande, inte minst för socionomer i myndighetsutövande yrken.

SOCIALRÄTTSKOMPETENS

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Att applicera lagarna på ett korrekt sätt i det dagliga sociala arbetet är komplext. Det är dessutom många olika lagar och regler som ska vägas in. Jag förstår att många socionomer efterfrågar mer vägledning och kunskap på det här området. Konsekvenserna om man inte följer lagen fullt ut kan bli stora för såväl individen som kommunen, säger Helena Reinius, ansvarig för utbildningar inom socialrätt på JP Infonet. Hon har arbetat inom socialtjänsten samt i både den privata och ideella sektorn.

Viktigt med praxis

Socialrätten är ryggraden i det sociala arbetet och kräver kontinuerlig kompetensutveckling under hela karriären. För att avgörande beslut ska kunna fattas på

ett rättssäkert sätt är det oerhört angeläget att kunna tolka lagen på rätt sätt.

– Stärkt och kontinuerligt uppdaterad socialrättslig kompetens gör att socionomer känner sig tryggare och säkrare i sin yrkesroll. Den socialrätt som blivande socionomer tillgodogör sig på socionomutbildningen är inte tillräcklig när en stor del av arbetet handlar om att ta del av och tolka tillgänglig praxis, kollegialt lärande, att hålla sig uppdaterad kring lagändringar och att kunna tillämpa lagarna i det dagliga arbetet, säger Helena Reinius.

Nya socialtjänstlagen

Goda kunskaper i socialrätt är särskilt angeläget för socionomer som ägnar sig åt någon form av myndighetsutövning. Nya socialtjänstlagen, barnkonventionen, hot och våld samt barnrätt är de juridiska områden där flest socionomer vill stärka sin kunskap.

– Det är helt förståeligt; socialtjänstlagen är ju den grundläggande lagen

för socionomers yrkesutövning och den nya socialtjänstlagen kommer att innehålla en hel del förändringar. Att många efterlyser mer kunskap kring barnkonventionen beror förmodligen på att den relativt nyligen blivit svensk lag och att många socionomer vill veta mer om hur de kan tolka och inkludera

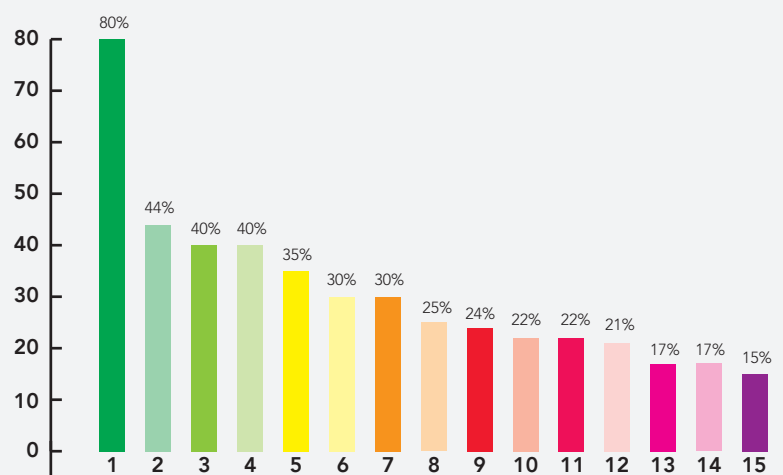


Helena Reinius, ansvarig för utbildningar inom socialrätt på JP Infonet.

lagen i sitt arbete, avslutar Helena Reinius.

VILKA OMRÅDEN VILL DU FÅ BÄTTRE KUNSKAPER INOM?

Vilka områden inom socialrätt/juridik skulle du helst vilja få bättre kunskaper inom? Ange gärna flera. (De socionomer som svarade att de skulle ha nytta av bättre kunskaper inom socialrätt/juridik, fick den här följdfrågan.)



- 1 Nya socialtjänstlagen (när den nya lagen är på plats)
- 2 Barnkonventionen
- 3 Hot och våld
- 4 Barnrätt
- 5 Familjerätt
- 6 Nuvarande socialtjänstlagen
- 7 Vård av unga (LVU)
- 8 Psykiatrisk tvångsvård (LPT)
- 9 Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS)
- 10 Lex Sarah
- 11 Mänskliga rättigheter
- 12 Vård av missbrukare (LVM)
- 13 Lag om unga lagöverträdare (LUL)
- 14 Äldreomsorgsfrågor
- 15 Biståndshandläggning

NYTTA AV BÄTTRE KUNSKAPER INOM SOCIALRÄTT/JURIDIK?

Skulle du ha nytta av bättre kunskaper inom socialrätt/juridik i ditt sociala arbete?



80% av socionomerna som arbetar inom socialtjänsten svarar ja på frågan.

Efterfrågade vidareutbildningar

Vad vill socionomerna helst vidareutbilda sig inom för att kunna utföra ett bättre socialt arbete? I den öppna frågan var psykoterapi, steg 1 eller 2 de vanligast förekommande svaren.

VIDAREUTBILDNING

TEXT MARIANNE SJÖBERG

De vanligast förekommande svaren var att socionomerna önskar vidareutbildning till psykoterapeut, steg 1, 2 eller juridik/ledarskap/handledning.

Många anger att de önskar mer utbildning inom juridik och då främst

inom familjerätt, socialrätt, sekretess med mera.

”Jag vill utbilda mig i ledarskap för att kunna påverka mina medarbetare på ett än mer positivt och stöttande vis.” Ledarskapsutbildning behövs även för att möta krav och behov från medarbetare och verksamheten. Det behövs ett hållbart ledarskap för att skapa sunda arbetsmiljöer.

Utbildning i handledning och pedagogik leder till bättre utbildning för blivande socionomer.

Våld i nära relationer

Man vill lära sig hur barn påverkas av psykiskt sjuka föräldrar och hur man kan förbättra för dem. I en familj kan det dessutom uppstå många situationer som man behöver hjälp med. För att

stötta familjen behövs kunskap om hur man hanterar mobbning, tidig kriminalitet och missbruk. Allt fler familjer har också barn med olika diagnoser som de behöver hjälp med att hantera.

Våld i nära relation och hedersproblematiken är också oerhört viktigt att få kunskap om hur man hanterar från socialtjänstens sida.

KBT/Samtalsteknik

Här anges samtal med barn och ungdomar som särskilt viktiga att lära sig, och att få kunskap om olika samtalsmetoder. Beroende på vilken typ av samtal som ska genomföras behövs olika metoder. Det är stor skillnad på exempelvis motiverande samtal och krissamtal.

Det var exakt lika många i undersökningen som ville ha utbildning i

MEST EFTERFRÅGADE

De mest efterfrågade vidareutbildningarna

1. Psykoterapi steg 1 och 2
2. Juridik, ledarskap, handledning
3. Familjeterapi, våld i nära relationer
4. KBT, samtalsteknik
5. Sexologi
6. Traumabehandling
7. Digital behandling
8. Neuropsykiatri
9. Psykisk ohälsa
10. Retorik

KBT, Kognitiv beteendeterapi, som i samtalsmetodik.

Socionomkonsulter tillför extern kompetens

Socionomkonsulter kan bidra med mycket nytta i uppdragsgivarens organisation. Utöver att fylla en vakans kan de även överföra värdefull erfarenhet och kompetens samt tillföra spetskompetens i samband med komplexa utredningar.

SOCIONOMKONSULTER

TEXT ANNIKA WILHBORG

47 procent av socionomerna anser att socionomer från bemanningsföretag kan fungera som ett bra komplement till verksamheter inom socialt arbete.

– Återkopplingen vi får på våra insatser hos uppdragsgivarna är övervägande positiv. Jag är regelbundet i kontakt med våra uppdragsgivare och får ofta höra vilket bra komplement socionomkonsulter är till socialtjänstens verksamhet, säger Olga Zakrjevskaja, vd på bemanningsföretaget Socionomkraft och med tjugo års erfarenhet som socionom, bland annat som handläggare inom socialtjänsten.

Nischad kompetens

– Socionomkonsultens viktigaste roll är och förblir att vara en kompetent resurs för avlastning vid eventuella arbetstoppar, men förfrågningar om specifik

och nischad kompetens verkar öka sakta men säkert, vilket är uppmuntrande. Med erfarna konsulter kan också kompetens och erfarenhet överföras till mindre erfarna kollegor och på det sättet verkar de som mentorer.

Socionomkonsulter har ofta erfarenhet från ett stort antal kommuner och fyller en viktig funktion i arbetet med att överföra goda exempel och dela med sig av sin erfarenhet över kommungränserna. Olga Zakrjevskaja har noterat att allt fler kommuner efterfrågar socionomkonsulter med chefserfarenhet. Chefskonsulter kan exempelvis utgöra ett chefsstöd åt socialtjänstens befintliga chefer eller tillfälligt axla en chefsroll i kommunen.

Höga krav ger goda resultat

När man anlitar en socionomkonsult är det viktigt med dennes kunskap och kompetens för uppdraget.

– Jag anser att mer fokus på kvalitet och kompetens vid upphandlingar av socionomkonsulter skulle stärka mervärde av socionomkonsulttjänster. Som kon-

sult förväntas man arbeta självständigt och kunna hantera alla typer av ärenden och då räcker det knappast med ett par års yrkeserfarenhet för att kunna ägna sig åt komplext utredningsarbete.

Två andra avgörande faktorer för att få ännu mer värde av konsulttjän-

SOCIONOMKONSULTENS VIKTIGASTE ROLL är och förblir att vara en kompetent resurs för avlastning vid eventuella arbetstoppar

ter är att formulera tydliga krav och uppdragsförväntningar samt ha regelbunden uppföljning av uppdragen.

– Ju tydligare beställaren kommunicerar vad som förväntas av konsulten i ett specifikt uppdrag, desto lättare är



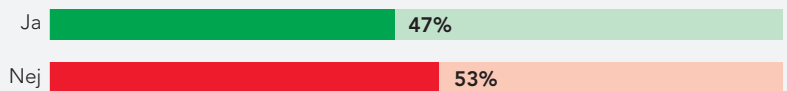
Olga Zakrjevskaja, vd på bemanningsföretaget Socionomkraft.

det att matcha rätt uppdrag med rätt konsult. Dessutom ges konsulten bättre förutsättningar att verkligen leverera resultat som märks.

– Om jag får önska mig något så är det mer dialog med uppdragsgivare om hur deras behov ser ut och hur vi, konsultföretag, kan hjälpa dem att lösa dessa problem. Något som tyvärr kan prioriteras bort i den jäktade tillvaron på socialtjänsten, avslutar Olga Zakrjevskaja.

ÄR SOCIONOMER FRÅN BEMANNINGSFÖRETAG ETT BRA KOMPLEMENT?

Anser du att socionomer från bemanningsföretag kan fungera som ett bra komplement till verksamheter inom socialt arbete?



BEROENDEVÅRD MED 30 ÅRS ERFARENHET

Utifrån individuella bedömningar erbjuder vi hela vårdkedjan allt i från evidensbaserad- och behovsanpassad behandling, anhörigstöd till familje- och jourhem för alla åldrar. Vi är etablerade i hela Sverige och har avtal med ledande företag samt merparten av Sveriges kommuner.

Ring 020-20 20 75

info@namndemansgarden.se

www.namndemansgarden.se



Nämndemansgården
FRIHET FRÅN BEROENDE

Eldsjälar under covid-19

Socionomer tillhör de yrkesgrupper som dagligen jobbar närmast våra mest utsatta invånare. Under coronapandemin har socialtjänsten, ofta i samarbete med frivilligorganisationer, mobiliserat för att möta den nya utmaningen som bland annat inneburit att många äldre hamnat i ofrivillig ensamhet. Trots det tuffa läget tas många fina initiativ. Här presenterar vi några av dem.

Bogruppen:

”Det tillkomna läget med covid-19-viruset innebär att kvinnor kan tvingas till karantän med en förövare. Med anledning av denna akuta situation har Bogruppen valt att använda våra lägenheter runt om i Sverige för den målgrupp som just nu riskerar att fara väldigt illa.”

Birgitta, diakon och socionom hos Svenska kyrkan:

”Krisledningsgruppen på Strängnäs stiftskansli var min utgångspunkt för att stödja lokal omställning i Svenska kyrkan. För människors insidas skull har det varit viktigt att hålla mötesplatser, samtal, gudstjänster och kontakter igång i den mån det varit klokt att göra så. Svenska kyrkans församlingar har också gett praktiskt stöd till människor i riskgrupp, i samverkan med MSB eller i egen lokal regi. Utökad arbete med stödjande samtal och hjälpt till att stärka upp jourhavande präst. Det gick att ställa om!”

UNICEF:

”Under den pågående pandemi upplevde UNICEF Sverige att barns egna röster saknas i diskussionerna om hur pandemin påverkar deras liv. För att få en tydligare bild av hur barn i Sverige påverkas av den pågående pandemin beslutade vi därför att göra en kartläggning och ställa frågor direkt till ett antal barn. Detta för att möjliggöra för barn att själva få komma till tals och ge dem en plattform att uttrycka sina åsikter. Vi hoppas även att kartläggningen kan tjäna som ett relevant underlag för beslutsfattare i de beslut som nu och framöver ska tas för att hantera effekterna av coronapandemin.”

BRIS:

”Isoleringen under pandemin har blivit särskilt påtaglig för barn som befinner sig i utsatta situationer. Bris har under våren stärkt bemanningen och utökat sina öppettider då barn anonymt kan få prata med en kurator via chatt, mejl och telefon för att få stöd för sin livssituation.”

Kräver förbättring av äldre vården

Den psykiska ohälsan bland äldre är eftersatt, men det finns mycket som socionomer kan göra.

Det menar Lena Palm, socionom och samhällsdebattör.

– Vi lever utifrån ett biomedicinskt perspektiv, där det påtagligt fysiska alltid har företräde framför det psykiska, säger hon.

ÄLDREVÅRDEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Lena Palm, socionom och snart utbildad specialistundersköterska i geriatrik och gerontologi, har erfarenheter av äldre vården, både i arbetet och privat.

VI LEVER MED så många lagar och regler idag att de ofta biter varandra i svansen och förhindrar istället för möjliggör

I våras avled hennes mamma på ett boende i sviterna av covid-19, något som fick Lena Palm att skriva en debattartikel i Göteborgs-Posten om äldre vårdens brister.

– Vi lever med så många lagar och regler idag att de ofta biter varandra i

svansen och förhindrar istället för möjliggör. Det är till exempel så omfattande sekretess inom vården att man har ett eget datasystem som inte kommunicerar med andra, som kommunens. En sådan miss var en bidragande orsak till min mammas död.

För få socionomer

Den typen av problem är svåra för en socionom att påverka, men det finns mycket annat man kan göra.

– Den psykiska ohälsan är socionomens käpphäst, så där kan vi göra stor nytta. Vi skulle kunna arbeta så enormt mycket som äldre kuratorer och erbjuda samtal på ett helt annat sätt än idag. I Sverige tar en pensionär livet av sig varje dag och alkoholismen är utbredd. Det är frågor som vi inte diskuterar men som ligger inom ramen för socionomens arbetsområde, säger Lena Palm.

Enligt henne lever vi i en tid då det biomedicinska har företräde.

– Man kan schabbla bort ensamhet och suicidtankar, men inte ett brutet ben. Därför har sjuksköterskor fått den stora roll de har inom äldre vården idag, liksom sjukgymnaster och fysioterapeuter. Vi ser alldeles för få socionomer ute i verksamheterna.

Sinnliga rum

Lena Palm påpekar också att det idag finns en press på pensionärer att vara aktiva, något som inte passar alla.

– När man åldras går man ofta allt mer in i sig själv. Äldre skulle behöva sköna miljöer som de kan vara i utan en massa krav på att vara käck och utåtriktad. Vi behöver sinnliga rum, där man bara kan få vara stilla, säger Lena Palm.

Därför försöker hon nu få loss pengar från Allmänna arvsfonden för att bygga ett växthus åt pensionärer i Göteborg. Och Lena Palm tycker att Allmänna arvsfonden borde komma pensionärer till del.

– Det är skandal att det inte är så idag. Så mycket skulle kunna göras för att berika äldres situation. Och kommunala medel behöver öronmärkas för att komma våra äldre till del i större omfattning till exempel för förbättrande av deras psykiska hälsa.



Lena Palm förlorade sin mamma i corona och kämpar för de äldre.

Ett stegvis lärande för livet

HVB-hem är ett samhällsstöd som ska hjälpa barn och unga att få ordning på livet och framtiden. På behandlingshemmet WeMind arbetar man stegvis med att flytta över allt mer funktion till hemmaplan. – Livet ska fungera lika bra där som hos oss, säger Gösta Liljeholm, föreståndare.

UTSLUSSNING

TEXT ANETTE BODINGER LARSSON

Gösta Liljeholm har lång erfarenhet av arbete som psykolog inom socialtjänstens utförarverksamhet.

– Jag har sett en stor nytta i att kunna korsbefrukta dessa två världar och ägnat min yrkeskarriär åt att försöka förstå hur en verksamhet för barn och ungdomar med olika svårigheter ska se ut för att ge bästa möjliga resultat.

En viktig del av upplägget på HVB-hemmet, som Gösta Liljeholm driver sedan 2014, är att arbeta individbaserat och skapa team kring varje barn,



bestående av socionom, psykolog och behandlingsassistent. I stort sett halva behandlingstiden ägnas åt att förbereda de placerade för ett självständigt liv i samhället.

– Det är lätt att underskatta hur mycket stöd man får på ett HVB-hem. Vi behöver verkligen kunna finnas med på hemmaplan under en period och bygga kring det, säger Gösta Liljeholm.

Utslussningen individbaserad
Även utslussningen är individbaserad.

– Teamen lägger upp en plan för varje barn med utgångspunkt från vad



Gösta Liljeholm, föreståndare för behandlingshemmet WeMind HVB.
Foto: Anna Persson

varje person behöver lära sig och kunna när det är dags att gå vidare. Behandlingstiden hos oss är i genomsnitt ett år, och den största förändringen sker i allmänhet under de första sex månaderna. Det andra halvåret går i mycket ut på att jobba med utökad hemvistelse,

där barnen till exempel måste använda samma regler hemma som hos oss.

Finns nära våra barn

Grundtanken som genomsyrar hela vår verksamhet är att kompetens nära barnen.

DET GÅR INTE att förändra människor mot deras vilja. Man måste låta dem komma dit att de är redo att göra förändringen själva

– Det tror jag är en nyckelfaktor. Det går inte att förändra människor mot deras vilja. Man måste låta dem komma dit att de är redo att göra förändringen själva. Att våra professioner alltid finns nära våra barn och ungdomar är av avgörande betydelse i den strävan.

För framtiden hoppas Gösta Liljeholm på att samhället ska kunna erbjuda ett bättre system för att ge barn i svårigheter ett långsiktigt stöd.

– Inte minst unga vuxna-gruppen är mycket sårbar. Det är en grupp där vi verkligen behöver anstränga oss för att de ska kunna hitta in i samhället på ett bra sätt.

Skolkurator 2.0

Skolkuratoren Hilda Johnsson förde in livskunskap på elevernas schema.

Resultatet: betydligt färre brandtryckningar, och stigmat att gå till kuratorn bröts – även hos killar.

SKOLKURATOR

TEXT ADRIANNA PAVLICA

I boken ”Skolkurator 2.0” presenterar Hilda Johnsson vägledning i hur en skolkurator kan ta sig an sex olika teman som ska hjälpa eleverna i deras utbildning och hälsa. Hon arbetar nu som socialkoordinator, men under sina fyra år som skolkurator i Linköping hann hon revolutionera rollen på sin skola.

– När jag gick i skolan hade man ingen aning om vad kuratorn hette, och hon satt på rektorsexpedition dit det var pinsamt att gå. Kuratorn behöver vara en mer synlig person och vara mån om att erbjuda den kompetens man besitter. Många har bilden av vad en kurator är och ska göra och den bilden kan man bara själv förändra.



Man får äga sin profession, säger Hilda Johnsson.

Synlig och tillgänglig

Hon identifierade sex teman som kändes mest relevanta för eleverna: identitet, barns livsvillkor, nätet, mobbing, sex och relationer, samt stress och press. Temana kopplades sedan till värdegrundsarbetet i läroplanen, och till de olika skolämnena.

– Jag gick till exempel in och pratade om mobbing kopplat till svenska och samhällskunskap. Lärarna kunde skapa uppgifter i undervisningen utifrån det, och även se hur eleverna diskuterade och resonerade kring olika frågor, säger Hilda Johnsson.

Ganska snabbt blev hon en synlig och tillgänglig vuxen för eleverna.

– Jag var en person som fanns i deras vardag, vi träffades en stående tid varje

vecka och jag fanns där de fanns, inte på ett kontor i en annan byggnad. Jag blev Hilda som alla kände, så då var det

KURATORN BEHÖVER

VARA en mer synlig person och vara mån om att erbjuda den kompetens man besitter

inte längre pinsamt att gå fram till mig i korridoren och säga att man behöver komma och prata. Det blev till exempel tydligt att fler killar vågade söka hjälp och samtalsstöd, stigmat för det bröts.

Uppdatera sig

Att förändra kuratorrollen är möjligt även om man bara jobbar en viss procent på en skola, menar Hilda Johnsson.

– De är viktigt att man är duktig på att uppdatera sig om sin samtid som kurator, och att man inte har rollen huggen i sten. Starta upp samarbeten med pedagogerna, sådant som lever även när du inte är på plats. Kanske kan du till exempel vara med i undervisningen eller på utvecklingssamtal. Kuratorer besitter stor kompetens, så erbjud den.

Roboten ger oss mer tid till mänskliga möten

– Roboten har förenklat processen för ärenden som kommer in till barn och ungdomsavdelningen, en administrativ avlastning som ger socialsekreterarna mer tid till mänskliga möten, säger Jessica Gjertz, enhetschef för mottagningsenheten vid socialtjänsten i Norrtälje.

Socialsekreterarna på barn och ungdomsmottagningen i Norrtälje kommun har sedan ett halvår tillbaka hjälp av en digital robot för att hantera orosanmälningar.

– Anmälan kan numera göras via en automatiserad e-tjänst där en robot bearbetar och överför informationen till vårt verksamhetssystem, berättar Jessica Gjertz.

Fördelarna är flera. Eftersom all information går direkt in i verksamhetssystemet blir det enkelt för socialsekreterarna att arbeta på distans.

– Roboten har varit en stor tillgång, inte minst under den rådande pandemin. Automatiseringen har även minskat risken för att papper försvinner och ger därmed på en högre rättssäkerhet.

Jessica, som har mer än 20 års erfarenhet av arbete inom socialtjänsten, säger att hon för några år sedan sannolikt inte hade varit så positiv till att ha en robot som assistent.

– Jag hade nog tänkt att vi som arbetar med människor inte kan ha några robotar i verksamheten, men nu känns



Emma Israelsson, specialistsocionom och Jessica Gjertz, enhetschef för mottagningsenheten vid socialtjänsten i Norrtälje.

det väldigt självklart. Automatiseringen har inte bara skapat nya möjligheter, den har även fött tankar på vad man skulle kunna använda roboten till i andra delar av jobbet.

Trivs på jobbet

Hon får medhåll av Emma Israelsson, specialistsocionom på mottagningsenheten som påpekar att verksamhetsledningen tänker mycket i digitala lösningar.

– Här finns ett uttalat fokus på att utveckla arbetsmiljön. Roboten har gett oss en skjuts framåt och jag är övertygad om att vi bara är i början av socialtjänstens digitala resa.

På frågan om hon kan rekommendera andra socionomer att arbeta i Norrtälje kommer svaret snabbt.

– Absolut! Jag kom hit direkt efter examen, sedan dess har det gått elva år och jag trivs fortfarande jättebra. Här finns både grundtrygghet och en stark kollegial sammanhållning som gör det väldigt roligt att gå till jobbet.

Jessica flikar in att ledningen är pigg på att prova nya saker som kan förbättra vardagen för klienter och personal.

– Att arbeta inom socialtjänsten är krävande, men här finns såväl flexibilitet som utrymme för återhämtning, vilket är viktiga faktorer för att klara pressen och göra ett bra jobb.

i

I Norrtälje kommun vill vi att du som arbetar inom socialtjänsten ska kunna fokusera så mycket som möjligt på människorna som behöver vårt stöd. Här ska vår värdegrund – invånaren först, allas lika värde och höga förväntningar – vara grunden vi står på för att tillsammans göra skillnad för våra familjer, barn och ungdomar. Målen formulerar vi tillsammans. För det är så vi vill bedriva socialt arbete.

www.norrtalje.se



NORRTÄLJE
KOMMUN

aMHigo – vårdkedja genom livet

aMHigo arbetar med hela familjen, genom livets alla skeden.

På aMHigos olika behandlingshem i Boden kan du utvecklas professionellt, i sammansvetsade team där din insats verkligen gör skillnad.

aMHigo är, med sin bas i Boden, norra Sveriges enda privata utförare av HVB för utredning av anknytning/föräldraförmågan i småbarnsfamiljer. Förutom HVB-hem för ungdomar, skyddat boende och utredningshem erbjuder aMHigo bland annat familjehem, stödboende för unga och öppenvård för att stötta barn, ungdomar och vuxna. I takt med att verksamheten växer utökar aMHigo personalgruppen. Det är utöver socionomer även socialpedagoger, beteendevetare och rättsvetare som är med och utvecklar verksamheten.

Småskaligt

– Tanken är att vi ska kunna erbjuda våra klienter en sammanhållen vårdkedja, oavsett var i livet man befinner sig. Det är starkt fokus på småskalighet och kvalitet. Våra beslutsvägar är korta och det är högt



Daniel Risnert, socialpedagog och Ulrika Jonsson, socionom.
Foto: Mats Engfors/Fotographic

i tak. Här tar vi vara på medarbetarnas kompetens och man har alla möjligheter att driva förändringsarbete och påverka, berättar socionomen Ulrika Jonsson.

Fritt och aktivt

Hon får medhåll av medarbetaren Daniel Risnert. Han var från början golvläggare, men ville arbeta med människor och jobbade under fyra år på HVB-hem innan han utbildade sig till socialpedagog. Idag arbetar han med utredningar på aMHigos utredningshem i Boden.

– Det är ett enormt fritt, aktivt och varierande arbete, där vi jobbar väldigt nära familjerna. De bor vanligtvis hos oss i åtta veckor och under den tiden hinner vi lära känna dem väl. Här kan man ta egna initiativ och utforma arbetet självständigt. Det är väldigt stimulerande, säger han.

Bred kompetens

I personalgruppen på aMHigo finns allt från unga, nyutexaminerade till personer med lång erfarenhet av socialt ar-

i

Utöver utredning och utbildningar erbjuder vi öppenvårdsinsatser samt boenden i form av familjehem, stödboende, skyddat boende, utredningshem/HVB för barnfamiljer och HVB ungdom, som är ett litet boende med fyra platser för ungdomar i åldern 13–18 år.

Vi har spetskompetens inom utredning, anknytning, missbruk, våld, hedersproblem, kriminalitet, trauma och PTSD.

www.amhigo.se

AMHIGO

bete. Många har tidigare arbetat inom socialtjänsten och det finns ett brett kontaktnät och nära samarbete med olika kommuner. Gemensamt för alla medarbetare är det starka engagemang och kvalitetstänkandet, framhåller Ulrika och Daniel.

– Här finns ett helhetstänkande där ledorden är trygghet och kompetens. Vi vill att våra boende ska få livskvalitet och balans mellan utredning, behandling och fritidsintressen.

Diakon – yrke med både bredd och djup

Om ett år vigs Johan Demarkesse, socionom och leg. psykoterapeut, till diakon.

– Jag ser fram emot att fortsätta vara jag, arbeta med samhällsfrågor och möta människor, med den skillnaden att jag får öppna upp min andliga sida och ha Gud med i samtalen även på jobbet.

Det har gått 31 år sedan Johan Demarkesse, diakoniassistent i Ösmo Torö församling, tog sin socionomexamen vid Umeå universitet.

– Jag har främst arbetat med psykosocialt och psykoterapeutiskt arbete



Åsa Gruffman, enhetschef i Kumla pastorat.

inom sjuk- och hälsovård, och som samordnande kurator på Södersjukhuset. Kyrkan har alltid varit en viktig del av mitt liv och för två år sedan bestämde jag mig för att bli diakon och studerar nu på SKUI, Svenska Kyrkans Utbildningsinstitut i Uppsala.

Elisabeth Linde, diakon i Södertälje församling, som också är utbildad socionom, arbetade som kurator innan hon för sju år sedan vigdes till diakon.

– Jag tänkte att det blir väl ungefär som att vara kurator men så blev det inte alls, yrket är mycket mer mångfacetterat än så. Under en period var jag till exempel föreståndare för vår second hand-butik. Vad du arbetar med som diakon beror mycket på vem du är, vad du vill jobba med och vilka behov som finns i församlingen.

Enhetschef

Åsa Gruffman, enhetschef i Kumla pastorat, har liknande erfarenheter.

– Jag diakonvigdes 2011 och arbetade inom Bodarne pastorat fram till



Johan Demarkesse, diakoniassistent i Ösmo Torö församling och Elisabeth Linde, diakon i Södertälje församling.

2014 då jag gick över till primärvården och en kuratorstjänst.

Efter fyra år sökte Åsa sig tillbaka till kyrkan, idag är hon enhetschef vid Kumla pastorat.

– Inom kyrkan är det ganska nytt att en diakon är administrativ chef över arbetslaget, historiskt sett har prästen haft den rollen. Men vi diakoner har en annan grundutbildning än prästerna och kan tillföra mycket i frågor som handlar om just personal och verksamhet.

På frågan om hon kan rekommendera andra socionomer att bli diakoner kommer svaret snabbt.

– Absolut! Det handlar i grunden om tro och kallelse, men har man landat där så är diakon ett fantastiskt yrke och uppdrag.



För att bli diakon krävs grundläggande fackutbildning/yrkesexamen motsvarande 180 hp inom områdena: psykologi, socialt arbete, vård, medicin, folkhälsa etc. För att vara behörig att söka in på pastoralteologiskt slutår och därefter bli diakonvigd, behöver man först ha antagits av biskop samt fullgjort stiftsförlagda moment.

Vid intresse kontakta rekryterare i ditt stift. Kontaktppgifter och mer information hittar du på:

svenskakyrkan.se/utbildningsinstitutet

Svenska kyrkan

Som sjukhuskurator får jag använda hela registret

Det har gått sex år sedan Maria Breitholtz lämnade en tjänst som biståndshandläggare inom socialtjänsten för att börja som kurator på Mälarsjukhuset i Eskilstuna. Ett beslut hon inte har ångrat.

– Det är ett jätteroligt och varierat arbete där jag får använda hela mitt register som socionom.

Kuratorsenheten i Region Sörmland är en länsövergripande enhet med mottagningar på sjukhusen i Nyköping, Katrineholm och Eskilstuna.

– Alla kuratorer sitter tillsammans på respektive mottagning och har gemensamma dagliga möten, arbetsplatsträffar, handledning etc. tillsammans. Varje medarbetare är också knuten till en eller ett par kliniker, men upplägget gör att man inte sitter som ensam kurator på en avdelning utan har en tillhörighet och dagligt utbyte med andra inom samma

profession, berättar Malin Carlsson, chef för Kuratorenheten i Sörmland.

Maria Breitholtz började arbeta inom verksamheten 2014.

– Det som lockade var att få arbeta med såväl sluten- som öppenvård på ett sjukhus där det händer mycket och man ställs inför både akuta saker och patienter som kommer mer regelbundet.

Teamarbete

Kollegan Marcus Johansson har en liknande bakgrund.

– Jag började som kurator på Mälarsjukhuset 2015 efter att ha arbetat som socialsekreterare inom barn- och ungdomsvården i cirka sju år. Idag arbetar jag på Kullbergsska sjukhusets kuratormottagning i Katrineholm med särskild inriktning mot njurkliniken.

Det som lockade var bland annat det nära samarbetet med andra yrkeskategorier.

– Vi är knutna till den paramedicinska enheten vilket gör att man per automatik träffar olika professioner. Jag trivs också med att vara en del av teamarbetet på kliniken där jag bidrar med det psykosociala perspektivet.

Skillnaden mot att arbeta inom socialtjänsten menar han är mindre än vad man kan tro.

– Det handlar fortfarande om att möta människor i kris, men som sjukhuskurator arbetar man dock inte med myndighetsutövning.

De båda kollegorna kan varmt rekommendera andra socionomer att börja på enheten.

– Det är ett kul och omväxlande jobb samtidigt som det är väldigt spännande att träffa personer som själva valt att få träffa en kurator, säger Marcus.

Även Maria ser variationen i arbetet som en stor fördel.



Malin Carlsson, chef för Kuratorenheten, Maria Breitholtz, kurator och Marcus Johansson, kurator hos Region Sörmland.
Foto: Johan Klinthammar

– Här möter jag olika typer av patienter, ärenden och öden, ett arbete med både gas och broms där man blir väldigt bred i sin profession.



Inom Region Sörmland finns en länsövergripande kurator-enhet med mottagningar på sjukhusen i Nyköping, Katrineholm och Eskilstuna. Enheten ingår i verksamheten paramedicin och har i dagsläget 29 anställda kuratorer som arbetar brett inom det psykosociala fältet med bland annat psykosocialt stöd, behandlingsarbete och samtalsstöd.

www.regionormland.se



Helhetsperspektiv och evidens på WeMind HVB

På WeMind HVB arbetar högt kompetenta, tvärprofessionella team för att hjälpa pojkar med beteendeproblematik. Här är fokus att förbättra vården av unga, med evidensbaserade, tydligt strukturerade metoder och mätbara resultat.

Vackert beläget på Gålö strax utanför Stockholm ligger WeMinds HVB-hem Stegsholm. Här finns 23 platser för pojkar mellan 14 och 18 år som behöver förändra sina beteendemönster. Ofta rör det sig om ungdomar med en kombination av neuropsykiatriska och psykiatriska funktionshinder och stora psykosociala behov. Ungdomar med missbruk eller kriminalitet i problem-bilden tillhör inte målgruppen.

Tvärprofessionella team

På Stegsholm samarbetar socionomer, psykologer och behandlingsassistenter i sammansvetsade team runt ungdomarna. Behandlingsmetoderna är strikt evidensbaserade och omfattar bland annat TBA (tillämpad beteendeanalys), KBT samt färdighetsträning i grupp och i sociala och vardagssammanhang.



Viktor Lundberg och Anton Lyberg, socionomer på WeMind HVB.

– Vi har olika kompetenser som kompletterar varandra. WeMind är psykologdrivet, vilket är en stor fördel, eftersom det finns tydliga strukturer och processer i behandlingen och kontinuerlig utvärdering av resultat. Detta kunde jag ibland sakna i mina tidigare jobb som socialsekreterare, säger socionomen Anton Lyberg, som kom till WeMind HVB 2016 efter några år inom socialtjänsten. Idag arbetar han som biträdande föreståndare och ärendansvarig, med särskild fokus på medbestämmande och på att utveckla föräldrabarbetet.

Drivande kraft

Som socionom på WeMind HVB är du expertern på nätverksarbete och spindeln

i nätet när det gäller helhetsperspektivet runt varje ungdom. Kontakten med familj, skola och socialtjänst är centrala delar av arbetet, liksom att skapa en meningsfull fritid.

– Vi ser till att livet runt omkring varje ungdom fungerar. Det är en förutsättning för att behandlingen ska vara framgångsrik. Vi socionomer är en drivande kraft i detta och vi kommer ungdomarna väldigt nära, berättar Viktor Lundberg, som också han är biträdande föreståndare och ärendansvarig. Han har arbetat på Stegsholm i fyra år, och som hängiven skateboard- och snowboardåkare har Viktor engagerat sig i att berika ungdomarnas vardag med sportaktiviteter.



WeMind HVB startades med det uttalade syftet att bidra till att förbättra den vård som ges till placerade barn. Vår målsättning är att vara kvalitetsledande i erbjudandet av evidensbaserad och utvärderad vård i HVB-miljö, och vi vill genom transparens och dialog bidra till utveckling av ungdomsvården i sin helhet. Vi tror att en kompetensintensiv och forskningsnära verksamhet är nyckelkomponenter för att uppnå detta, tillsammans med ett förstklassigt bemötande och en personalgrupp som trivs med sitt jobb.

www.wemindhvb.se



WeMind HVB präglas av hög kompetens och kontinuitet hos medarbetarna och en vardag där fasta rutiner och tydliga regler ger trygghet för ungdomarna.

– Här vill vi verkligen göra skillnad på riktigt i ungdomarnas liv, säger Viktor och Anton. Det är resultaten som är det viktiga och den inställningen genomsyrar hela verksamheten.

Inga genvägar till branschkunskap och kvalitet

Det finns inga genvägar till kvalitet. Den avgörs av det dagliga arbetet och önskan att bli bättre redan idag. På Socionomkraft tar vi det sociala arbetet på allvar.

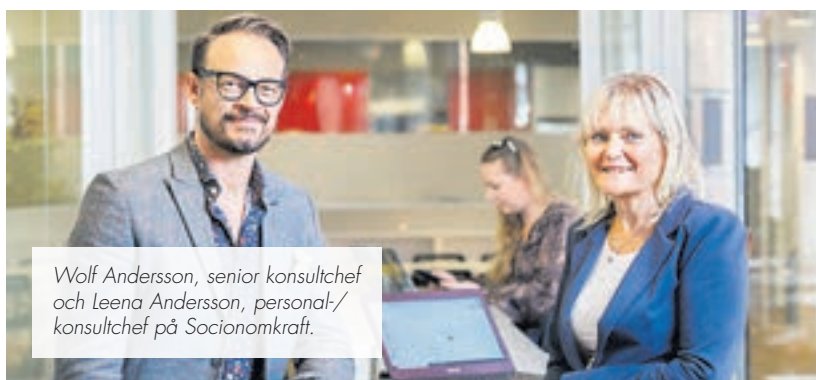
Socionomkraft är Sveriges enda större bemanningsföretag som enbart inriktar sig på socionomer och socialt arbete. Företaget är starkt värderingsdrivet, med tydlighet och transparens som ledord.

– Vårt arbete genomsyras av kvalitetsfokus i varje led och vi tar verkligen det sociala arbetet på allvar. Det är enkelt att samarbeta med oss, vi har ordning och reda och håller det vi lovar, berättar Leena Andersson, som är personal-/ konsultchef, med över 30 års erfarenhet av socialt arbete i olika verksamheter.

Naturlig förståelse för behov

Leena får medhåll av sin kollega Wolf Andersson, som är senior konsultchef med lång erfarenhet inom kommunalt och privat socialt arbete. Han har verkat inom socionombemanningsbranschen sedan 2014 och var konsult själv så tidigt som 2002. Han kan socionombemanning.

– Socionomkraft har ett grundmurat rykte som man verkligen lever upp till.



Wolf Andersson, senior konsultchef och Leena Andersson, personal-/ konsultchef på Socionomkraft.

Kompetensen inom företaget är genomgående hög hos både konsulter och ledning och alla har egen gedigen erfarenhet av socialt arbete. Detta genererar en naturlig förståelse för konsulternas, kundernas och klienternas behov, säger han.

Noggrann matchning och gedigna uppföljningar

Socionomkraft har ramavtal med fler än 100 kommuner i hela landet inom samtliga kategorier av socialt arbete. Det är få aktörer som har denna bredd. De flesta uppdrag finns inom Barn och ungdom, och vi har även stor förfrågan inom LSS, ekonomiskt bistånd, SoL och missbruk samt olika typer av chefspositioner. Tack vare hög kunskap och kompetens anlitas

också många av Socionomkrafts konsulter till särskilt komplexa ärenden.

– Vi arbetar med allt inom myndighetsutövning och är väldigt noggranna med att matcha rätt konsult till varje uppdrag. Detta är en förutsättning för att kvalitetssäkra och leverera bra resultat, säger Wolf.

För Socionomkraft är bra uppstarter och uppföljningssamtal med kunder och konsulter A och O. Tack vare en tät dialog är det vanligt med återkommande kunder eller konsulter som frågar efter sitt nästa uppdrag från just oss.

– Vi bryr oss om våra konsulters arbetsmiljö och är därför noga med uppföljning av våra uppdrag. En kontinuerlig dialog med konsulten samt in-



Vi är ett auktoriserat bemanningsföretag för socionomer som erbjuder kvalificerade konsulttjänster inom socialt arbete och goda anställningsvillkor med kollektivavtal. Ledstjärnan är att utforma kvalitativa konsulttjänster som går hand i hand med den aktuella utvecklingen inom socialt arbete. Socionomkraft är ett kunskapsorienterat konsultföretag vars strävan är att skapa ett gott förvaltarskap av duktiga socionomer som vill utvecklas och bidra till yrkesutvecklingen.

Läs mer på www.socionomkraft.se



tern och extern handledning är en viktig och särskiljande del av vårt arbetssätt, säger Leena.

Har du lång erfarenhet, ett varmt engagemang och vill bidra med just din kompetens – varmt välkommen till oss på Socionomkraft!



Elin Scandurra och Martin Pettersson, kuratorer på Karolinska Universitetssjukhuset.
Foto: Gonzalo Irigoyen

Brett arbetsfält som kurator på Karolinska Universitetssjukhuset

Frihet att utforma arbetet självständigt, stark sammanhållning och ett stort utbud av kompetensutveckling. Som sjukhuskurator på Karolinska Universitetssjukhuset har du alla möjligheter att växa i professionen och göra skillnad.

För Elin Scandurra stod det redan under studietiden klart att hon ville arbeta som sjukhuskurator. Hon började på Karolinska Universitetssjukhuset direkt efter socionomexamen 2004 och har sedan dess hunnit jobba på en rad olika kliniker. Idag är hon kurator på Cancer och kvinnohälsa på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge.

– Att vara sjukhuskurator är enormt mångfacetterat, där fokus varierar utifrån vilken diagnosproblematik och patientgrupp vi arbetar med. Det är väl-

digt omväxlande och här på Karolinska Universitetssjukhuset är bredden och möjligheterna stora, säger Elin.

Självständigt arbete

Kollegan Martin Pettersson visste även han redan som student att han ville satsa på en karriär som kurator. Han kom som nybakad socionom till Astrid Lindgrens barnsjukhus i Solna förra sommaren. Där möter han patienter och anhöriga på barnakuten, LIVA och infektionskliniken.

– Här arbetar vi nära människor i behov av stöd, med frivilliga insatser som verkligen kan göra en positiv skillnad för våra patienter och deras anhöriga. Det är inte lika styrt som en del annat socialt arbete, utan väldigt självständigt. Man arbetar autonomt och får förlita sig på sin egen yrkeskompetens, säger han.

Stark sammanhållning

Med sina cirka 120 sjukhuskuratorer har Karolinska Universitetssjukhuset

en av Europas största enheter för socialt arbete. Som kurator arbetar du med stark kollegial sammanhållning, i tvärprofessionella team runt patienterna och bidrar med det viktiga psykosociala perspektivet.Handledning och reflekterande samtal är integrerade delar av verksamheten.

I kraft av sin storlek och ställning i frontlinjen av högspecialiserad sjukvård erbjuder Karolinska Universitetssjukhuset karriärvägar och kompetensutveckling som är svåra att matcha.

– Om man exempelvis brinner för att driva ett särskilt projekt eller vill vidareutbilda sig finns goda möjligheter till det, framhåller Elin, som under åren har vidgat sin kliniska kompetens inom bland annat krisstöd och psykoterapi.

Handledning av studenter är en viktig del i arbetet, och för den som vill forska finns det möjligheter och uppmuntras.



Medicinsk enhet Socialt arbete i hälso- och sjukvård ingår i Funktion Hälsoprofessioner på Karolinska Universitetssjukhuset och är Sveriges största enhet för kuratorer. Vi utför sociala interventioner och psykosocial behandling. En central del av vårt uppdrag är forskning och utbildning. Hos oss blir du del av en spännande verksamhet i förändring. Här möts du och de andra professionerna kring patienten om komplexa problem och får unika möjligheter att ta del av varandras kunskaper och utvecklas. Vår ambition är att erbjuda psykosocialt arbete i världsklass.



Sparar 4 miljoner per år på automatiserad hantering

Strängnäs kommun har med hjälp av automatisering lyckats spara två tredjedelar av arbetet kring ekonomiskt bistånd. Denna tid kan nu istället läggas på att träffa invånarna och hjälpa dem till ett självständigt liv i arbete.

Strängnäs kommun identifierade 2018 ett ökat behov att få fler invånare i arbete, då utanförskapet för invånare som uppbär ekonomiskt bistånd är stort och innebär höga kostnader för skattebeta-

larna. För att lyckas med detta skulle socialsekreterarna behöva ta en ännu mer aktiv roll genom hela processen att få folk i varaktigt arbete. Detta var inte möjligt med en traditionell manuell handläggning. Således behövde man förbättra arbetssättet för att skapa tid.

Genom ett flertal workshops och studiebesök hos andra kommuner, kom Strängnäs kommun fram till att det går att automatisera mycket av processen för ekonomiskt bistånd. I januari 2019 påbörjades därför ett automatiseringsprojekt tillsammans med Bitoreq. I augusti



Eva Kongshøj,
vd på Bitoreq.

samma år blev den sista releasen klar och hela lösningen därmed implementerad.

– Bitoreq levererade inte det vi bad om utan att först förstå behovet. På så sätt har lösningen hela tiden utvecklats längs med vägen. Jag har jobbat inom IT länge, men detta är en av de få gångerna där man verkligen har varit agila. Totalen blev bättre än alla hade tänkt, säger Frédéric Rambaud, digital strateg på Strängnäs kommun.

Minskat arbetet med två tredjedelar
Idag har Strängnäs kommun lyckats spara ungefär två tredjedelar av arbetet kring ekonomiskt bistånd. Denna tid kan nu istället läggas på att träffa invånarna och hjälpa dem till ett själv-

ständigt liv i arbete. Det är fortfarande socialsekreterarna som fattar beslut, men underlaget tas fram av datorn.

– Handläggarna som har studerat socialt arbete i fyra år får nu mer tid att träffa invånarna istället för att sitta framför datorn. Genom att hjälpa klienter till verkligt arbete beräknar vi kunna spara fyra miljoner om året, säger Frédéric Rambaud.

– Denna lösning finns och har varit i drift i över ett år. Vi ser till att förstå våra kunders behov och levererar det de behöver. Vi finns till för dem i alla faser, både när det gäller strategiskt, taktiskt och operativt arbete och vi har den erfarenhet och kompetens som krävs. Med oss är det tryggt att automatisera, säger Eva Kongshøj, vd på Bitoreq.

i

Bitoreq startades 2016 av dess nuvarande vd med drivkraften att frigöra tid till mer värdeskapande arbetsuppgifter. Tillsammans med våra kunder tillvaratar vi digitaliseringens och automatiseringens möjligheter. Bitoreq leder den digitala omställningen från dagens miljö till Digitalisering, Robotic Process Automation, RPA, och Artificiell Intelligens, AI. Vi bidrar med teknisk

utveckling, ledarskap och utbildning och har gedigen erfarenhet, och certifierad kompetens, inom digitalisering, automatisering, utveckling och ledarskap.

www.bitoreq.se



Vi arbetar med helheten

Adonia startades 2013 av Gustav Bobeck och Gabriel Johnsson med en önskan om att göra världen lite bättre. I grunden fanns en övertygelse om alla människors lika värde och rätten till ett gott liv. Den övertygelsen har lett till att Adonia idag kan erbjuda en helhet, allt från familjehemsvård till ett boende där du som vuxen kan få stöd till ett värdigt liv.

Adonia erbjuder boende med stöd eller behandling på uppdrag av socialtjänsten. Målet är alltid att människor ska bli självständiga utefter sina förmågor och känna sig trygga.



Adonia har även en bemanningssida med inriktning på socialtjänsten med socialsekreterare, behandlingspersonal, handledare, terapeuter och chefer på olika nivåer som både kan myndighetsutövning och arbeta med verksamhetsutveckling.

Adonia har ramavtal med mer än 100 kommuner och har de tillstånd som krävs för den verksamhet vi bedriver.

Välutbildad personal

Inom Adonias olika boendeformer – boende med stöd, boende med skydd, stödboende och familjehem – arbetar välutbildad personal som kan erbjuda olika typer av utredningar, återfallsprevention, familjebehandling, Trappan,



Freda och Patriark. Adonia kan även erbjuda behandling utifrån metoder som Repulse, CPU, HAP, Connect, Suicidprevention, Active Parenting, Strategi, LFT och ACT.

Adonia erbjuder även Kvinno- och mansjour för de som är i behov av att snabbt komma ifrån en destruktiv relation. Adonias personal kan hämta upp familjer och ta dem till våra skyddade lägenheter som är möblerade och klara för inflytt.

Den erfarenhet och kunskap som Adonia samlat på sig genom åren lägger idag grunden för allt vårt arbete. Vilken sorts insats det än handlar om arbetar personal på Adonia alltid professionellt, genomtänkt, systematiskt och långsik-

i

Organisatoriskt verkar Adonia i Väst-sverige, men Adonias familjehem finns i hela Sverige. Enheter i Uddevalla, Ulricehamn, Borås och Göteborg. Totalt 18 anställda, både män och kvinnor med olika kulturella bakgrunder och olika språkbaser såsom spanska, tigrinia, och somaliska.

Läs mer om oss på www.adonia.se

Kontakt:

Familjehem:

Joachim Berner, 0721-85 25 62

Boende med olika former av stöd:

Petra Isaksson, 031-757 51 10

Verksamhetsutveckling eller bemanning:

Katarina Rademacher, 0721-85 25 50



"Jag är väldigt, väldigt nöjd med Adonia. De har kunniga medarbetare som är professionella och lätta att samarbeta med. Det är alltid lätt att få kontakt, och de är snabba att höra av sig om det händer något som jag kanske behöver veta. De engagerar sig."

Beställare, anställd hos socialtjänsten

tigt hållbart. På Adonia möter vi varje människa som en unik individ med en helt egen livshistoria, och unika drömmar och behov. Adonia har barnkurator i organisationen för att kunna tillvarata barnens intresse.

Vill du vara med och göra skillnad?

VoB Syd är ett bolag för vård och behandling som ägs av alla kommuner i Skåne och Kronoberg. Via VoB kan samtliga kommuner ta del av behandlingshem, utredningshem, familjehem, träningslägenheter, skyddat boende och konsultativa tjänster när egen kapacitet inte räcker till. Bolaget drivs utan vinstsyfte och är en uppskattad offentlig tillgång bland berörda kommuner.

VoB finns till för att driva verksamheter och utföra insatser som den kommunala socialtjänsten har behov av. VoB:s verksamheter erbjuder olika typer av insatser för utsatta barn, ungdomar och familjer runt om i Skåne och Kronoberg och har lång erfarenhet både av att avlasta enskilda kommuner och att hjälpa utsatta individer.

Måluppfyllelse och samverkan

Personalen inom VoB har kontinuerliga kontakter och en löpande dialog med socialtjänsten i de kommuner som anlitar bolaget. Ett systematiskt kvalitets- och utvärderingsarbete pågår dagligen



Effekten av behandlingen vid VoB:s enheter följs upp via evidensbaserade skattningsinstrument.

i verksamheten. VoB betonar vikten av interna utvecklingsinsatser avseende kompetens och utvärderingsmetoder. VoB har ett eget utbildningscenter som anordnar olika utbildningar som erbjuds både till bolagets personal och till den kommunala socialtjänsten.

En tydlig måluppfyllelse i varje enskilt uppdrag är viktigt. Genom att klargöra målen för varje enskild klient blir det möjligt att mäta när respekti-

ve insats är uppfylld. Så kallade effektskattningar genomförs vid inskrivning, under insatsens gång samt vid utskrivning.

VoB har ett tiotal olika verksamheter inom organisationen i dagsläget, och en viktig del i bolagets uppdrag gentemot kommunerna är att ständigt utveckla utbudet och kunna starta nya verksamheter. När det sker snabba förändringar inom socialtjänstens område har VoB



VoB Syd är ett offentligt bolag som drivs utan vinstsyfte. Bolaget tillhandahåller tjänster inom Socialtjänstens område och ägs av Kommunalförbundet VoB Kronoberg och Kommunalförbundet Skåne. VoB erbjuder goda utvecklings- och karriärmöjligheter för medarbetare som vill satsa i ett kreativt sammanhang med korta beslutsvägar. Företagskulturen kännetecknas av en hög grad av delaktighet och ömsesidig respekt där arbetsglädje och laganda uppnås. Medarbetarna erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling och subventionerad friskvård.

Läs mer på: www.vob.se



förmågan att vara flexibla och erbjuda insatser som behövs. Det här är en samverkanstanke som sparar både tid och resurser för kommunerna.

Satsar på skyddade boenden med barnrättsperspektiv

Stadsmissionen och Bris driver sedan hösten 2018 samverkansprojektet Barns rätt i skyddat boende. Det är ett unikt projekt där aktörerna gemensamt utvecklar ett koncept för att driva skyddat boende utifrån ett barnrättsperspektiv. Utgångspunkten är att barn som upplevt våld i hemmet är egna rättssubjekt och egna aktörer i sina liv. Det är därför avgörande att de får göra sin röst hörd kring sina behov.

Ambitionen är att barn som bor på skyddat boende ska få en så vanlig barndom som möjligt, trots sina erfarenheter av att ha upplevt våld och våldets konsekvenser. Ett viktigt syfte är att utveckla en modell för hur man kan stärka barnrättsperspektivet på skydd-

dade boenden i många olika kontexter.

– På våra skyddade boenden med barnrättsperspektiv ges barn som upplevt våld hemma möjlighet att vara med och utforma en verksamhet som möter deras behov av skydd och stöd. Barn får dessvärre alltför sällan möjlighet att berätta om sin situation och dela med sig av sina erfarenheter av att leva med våld i familjen, säger Sara Liljegren, projektledare och enhetschef på Stadsmissionen i Linköping.

Barn vill dela med sig

I juli 2020 kom Bris och Stadsmissionens rapport "Min tur att berätta: barns röster om att leva med våld". Rapporten bygger på samtal med barn som har upplevt våld och som har vistats på skyddade boenden. Syftet är att

synliggöra barns egna perspektiv på hur våldet påverkar hela deras livssituation på kort och lång sikt, och att skyddet och stödet behöver stärkas och utgå från barnets behov.

– Barnens vittnesmål markerar tydligt varför ett starkare barnrättsperspektiv behövs på skyddade boenden. Rapporten visar att barn är kompetenta aktörer i sina egna liv som ofta har betydligt bättre insikt i sin situation än vad vuxenvärlden tror. Många gånger brister det i att tillgodose barnets rättigheter som delaktighet, skola, hälsovård, meningsfull fritid och att bearbeta konsekvenserna av våldet, säger Sara Liljegren.

– Alla barnen i intervjuerna upplever att vuxna inte frågat dem om deras upplevelser av våldet och inte heller berättat för barnen vilka rättigheter de har. Vi vill förändra så att barnen blir bemötta som egna individer, att vuxna frågar dem om deras upplevelser av våldet och lyssnar på vad de berättar. Att de har rätt till egna samtal, riskbedömningar, egna utvärderingar och egen delaktighet i rättsprocesser säger Malin Rekke, legitimerad psykolog på Bris.



Sara Liljegren, projektledare och enhetschef på Stadsmissionen i Linköping.



Samverkansprojektet är treårigt och finansieras via medel från Postkodlotteriet. Projektmetodiken baseras på Bris metod "Expertgrupp barn" som utgår från att barn är experter på sina egna liv med viktiga erfarenheter, tankar och funderingar.

BRIS

www.bris.se

Sveriges
Stadsmissioner

www.sverigesstadsmissioner.se



Malin Rekke, legitimerad psykolog på Bris.



Digital socialtjänst **med fokus på individen**

Traditionellt har vård och omsorg och familjeomsorgen byggt på manuella processer. Med Lifecare kan ni effektivisera hela verksamheten och därmed frigöra tid för personalen, samtidigt som ni ger medborgaren delaktighet och insyn. Digitala lösningar som skapar en enklare vardag.